Ч. 6 (14.838). Львів, вівторок 11. січня 1938. Oplata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LIX.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

РЕДАКЦІЯ Й АДМІНІСТР.: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції й Адм.: 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.060.
" Банку Чеських Легіон. Прага „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно (з книжкою) . 5.00 зол.
Чвертьрічно . . . . 15.00 „
Піврічно . . . . . 30.00 „
Річно . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч., У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 СОТ.

ВСІ ТОЧНІ ПЕРЕДПЛАТНИКИ ДІСТАЮТЬ ЩОМІСЯЦЯ БЕЗПЛАТНО КНИЖКУ Б-КИ „ДІЛА" В ОБЄМІ 10—15 АРКУШІВ ДРУКУ.

Проти яких жидів звернені недавні постанови румунського уряду?

СЕНЗАЦІЙНЕ ІНТЕРВЮ РУМУНСЬКОГО КОРОЛЯ.

Румунський король дав представникові „Дейлі Геральду" інтервю. На питання, чи в Румунії не заноситься на „королівську диктатуру в конституційних формах", король відповів кількома загальниками, заявляючи м. ін. „Не знаю, чи в Румунії вибори дали колинебудь вірний образ публичної опінії. Завданням пануючого є рішати, який є дух народу. Без сумніву румунський нарід тепер змагає до націоналізму, тому я віддав владу партіям, що здійснюють ту програму. Уряд є авторитативний — необхідно, щоб він був такий. Нарід мусить відчувати, що в краю панує лад.

Закордонна політика Румунії, як запевнив король, не зміниться.

Дальше він признав, що **в Румунії панує антисемітизм** і пояснив протижидівські кроки нового уряду ось як: „Минулими роками **чужі жиди зокрема російські, масово наплили до Румунії — є їх до 250.000; це відемний елемент.** Жидам, що поселились у Румунії ще до війни, нічого не загрожує, але інші можуть хіба мати права втікачів. Не думаємо їх виганяти, але не можемо їм дати публичних прав. **Жиди, що приїхали до Румунії після мирових договорів, не можуть покликуватися на меншинні постанови тих договорів,** бо вони відносяться лише до мешканців тих областей, що їх Румунія дістала на основі договорів.

РЕВІЗІЯ РУМУНСЬКОГО ГРОМАДЯНСТВА.

Румунське міністерство справедливости приступає до ревізії актів, якими надано румунське громадянство від 1919. р. Займеться тим окрема комісія.

БЕРУТЬСЯ ДО ЖИДІВСЬКИХ АДВОКАТІВ І І ЛІКАРІВ.

Адвокатська палата переводить евіденцію жидів, що працюють як адвокати, зокрема як синдики і правні дорадники публичних і приватних установ. Жидівських адвокатів, які не мають в порядку документів, звязаних з адвокатською практикою, счеркнуть з листи.

Міністерство здоровля хоче провірити лікарські дипльоми, що їх дістали румунські громадяни — зокрема жиди — за кордоном.

МІЖ БУКАРЕШТОМ І ПРАГОЮ.

Румунський міністр закордонних справ Мігеску виїхав до Праги. З огляду на сніжні завії його поїзд спізнився пів години.

У Празі помітно несупокій, що новий уряд може і в закордонній політиці ввести зміни, які наразять Чехословаччину на ізоляцію.

Чи Японія визнає ще китайський уряд?

Китайський уряд довідався, що японський амбасадор у Китаю заявив, що Японія дальше не визнає незалежного китайського (т. зв. нанкінського) уряду. Китайський амбасадор у Токіо дістав приказ провірити цю вістку, якщо вона правдива, Китай енергійно запротестує проти виступу амб. Кавагое, вважаючи його незгідним з правом народів.

ДОМАГАЮТЬСЯ, ЩОБ ВИПОВІСТИ ВІЙНУ.

Як подає „Асагі", на вчорашньому надзвичайному засіданні японського кабінету міністр внутр. справ адм. Тсуетсугу домагався, щоб Японія конечно виповіла війну Китаєві, бо тоді можнаб було зовсім спинити постачання муніції для Китаю. Інші міністри домагалися відкликання амб. Кавагое.

Після засідання прем. Коноє затримав на довірочну конференцію мін. закордонних справ і маринарки.

НОВІ АНГЛІЙСЬКО-ЯПОНСЬКІ ІНЦИДЕНТИ.

Японські вояки в Шангаю побили двох старшин британської поліції, по кількох днях — двох інших, передучора — одного бунчужного і одного інспектора британської поліції.

Командант британських військ у Китаю зложив протест на руки японського військового аташе.

ЗАМАХ НА ІТАЛІЙСЬКУ СТІЙКУ.

На італійському відтинку міжнародньої концесії у Шангаю один китаєць кинув бомбу на італійську стійку, не вбиваючи й не ранячи нікого; замаховець утік. Як говорять, рівночасно на італійську стійку посипались були кулі.

НАНЧАН І НАННІҐ ЗБОМБАРДОВАНО.

Японські літаки збомбардували раз Нанчан, столицю провінції Кіянсі та двічі Нанніґ, столицю Кванси. 7 китайських літаків знищено на летунському майдані, 6 зістрілено.

ЯПОНЦІ ПРИЧАЛИЛИ ДО ТСІНТАО.

Нині рано до Тсінтао причалили сильні відділи японських моряків, не стрічаючи ніякого спротиву з боку китайців.

КИТАЙЦІ ВІДІБРАЛИ ТСІНІН?

Як подають з китайських джерел, китайські війська заняли залізничий двірець у Тсінін та північну частину того міста.

Анґлійські сензації про змову на Сталіна.

В льондонській пресі появилися відомости про викриття нової змови на Совітській Україні. Своїм змістом подабають ці вістки на фантастичні ревеляції.

„Дейлі Скеч" з 28. грудня 1937. пише „Анґлія стала нині головним тереном, де тайні аґенти ГПУ шукають за провідниками змови на життя Сталіна. Найвищі керівники ГПУ, російської тайної поліції, твердять, що викрито найбільш очайдушний заговір на повалення совітської влади.

„Три визначні члени ГПУ, двох мужчин і одна жінка, ведуть під цю пору розшуки в Льондоні. Вони запевнюють, що змову викрито, тому провідники змовників втікли із Совітів до більших столиць Европи: Берліна, Парижа, Льондону. Від недавна став Льондон осередком змовників.

„Як довідується „Дейлі Скеч", на Україні викрили недавно велику революційну організацію і віднайдено чимало зброї та муніції, захованої в ріжних місцях. Совітська влада арештувала одного зі змовників і від нього довідалася імена й адреси інших. З матеріялів, які попали в руки ГПУ буцім то виходить, що ця революційна організація була дуже поширена і добре фінансована. Найважнішою її ціллю було забиття Сталіна. Кількох з тих утікачів мало наняти хутір у графстві Сассекс, але коли по якомусь часі звітрили небезпеку, виїхали до Ірляндії".

(Укбюро, Льондон.)

—o—

Після Народнього Зїзду.

Львів, 10. січня 1938.

Перед Народнім Зїздом стояла цього року до вирішення дилема, про яку згадувало „Діло" вже у передзїздових статтях: або УНДО має стати однобоким під політичним оглядом та відокремленим, зате сильно здисциплінованим табором, або має грати ролю загального національно-політичного осередка, довкола якого могли б обєднуватись і інші українські політичні партії та групи і творити таким робом сконсолідований фронт, потрібний для відпору теперішньому наступові ззовні; в цьому останньому випадку в УНДО повинні гуртуватись прихильники ріжних напрямків політичної тактики та мати змогу боронити свої погляди і впливати на хід української політики. Вирішити цю дилему міг був сам теперішній провід УНДО, бо він приготовив Народній Зїзд так добре, що не було сумнівів, що матиме за собою більшість.

Очевидно, що для кожного політичного проводу дуже приманлива річ мати в усіх партійних органах таких своїх беззастережних однодумців, щоб вони згори на всі його політичні ходи згоджувались, давали йому вільну руку та не мішались до справи тактики. І тому провід УНДО довго вагався. Поверх місяця йшли переговори між проводом партії та внутрішньою опозицією. Опозиція висунула два засадничі домагання: перевести зміну дотеперішньої односторонньо-нормалізаційної тактики та відділити провід партії від проводу УПР. Ясно, що прийняти ці домагання було проводові важко. За нормалізаційною тактикою він заанґажувався цілим своїм авторитетом і цю тактику він боронив до останніх днів. Ту тактику провід партії вів саме в характері проводу УПР і тому поділ функцій він уважав посереднім висловом недовіря. З другого боку опозиція не могла від своїх вимог відступити, бо вважала, що вони необхідні саме на те, щоб перевести і в партії концентрацію національних сил і вможливити консолідацію всіх партій та груп — з УНДО, як осередком.

Важкі і довгі розмови у паритетній комісії, що її вибрав недавній Центральний Комітет, не довели до порозуміння та розбились на чотири дні перед Народнім Зїздом. В заслугу теперішньому проводові і деяким людям доброї волі, що стояли поза паритетною комісією, треба по справедливости записати, що в останньому моменті, вже на самому Народньому Зїзді, провід таки рішився шукати компромісу з опозицією. І ця остання спроба частинно вдалася. Бо вправді на Народньому Зїзді 4-го ц. м. до повного компромісу ще не дійшло, то проте **Народній Зїзд створив підвалини, на яких такий компроміс може бути завершений.** Нар. Зїзд ані не апробував ані не відкинув т. зв. нормалізаційної тактики. Він ствердив лише, що „політичний досвід півтретялітнього „нормалізаційного" періоду наказує загострити дотеперішню тактику", вважаючи, що „загострення тактики скріпить відпір українського громадянства на зовнішній натиск, облегчить обєднання його сил, підсилить його віру у вартість одноцільної та масової зорганізованости і скріпить довіря українського громадянства до провідних органів партії".

Чи таке **загострення** тактики у практиці не доведе до **зміни** тактики і чи наведена резолюція Народнього Зїзду з її мотивацією не спонукає партійного проводу призадуматись над іншою, очевидно — леґальною, політичною тактикою, — про це переконаємось певно вже в найближчій будучности, бо це речі, з якими не можна буде зволікати.

Другого домагання Народнього Зїзду, а саме поділу головства УНДО й УПР, — Народній

Зїзд сам не вирішив, тільки передав на вирішення Центральному Комітетові. Очевидно, що вибір голови партії, що його перевів новий Центральний Комітет на своєму першому засіданні, цієї справи не вичерпує і вона далі залишається відкрита, як справа не організаційного, а політичного характеру. Права та прерогативи Центрального Комітету УНДО взагалі дуже великі. Він вибирає й усуває голову партії, її президію, секретаріят та екзекутиву, надає напрямні політичної тактики, є найвищим виконавчим органом, який контролює політичний провід партії і відповідає за цілість партійно-політичного життя. Від того, як поставиться новий Центральний Комітет до своїх відповідальних завдань, залежать у головній мірі будучі внутрішньо-партійні відносини, доля консолідаційної ідеї та просто ввесь хід українських справ.

На склад нового Центрального Комітету опозиція не могла мати вирішного впливу, хоч її представники теж входили до Комісії-Матки. До Центрального Комітету ввійшло чимало членів внутрішньої опозиції і таким робом практично відкрито дорогу для дальших нарад, щоб добути повне порозуміння. Всеж, серед отих позитивних моментів, які свідчать про добру волю проводу партії та деяких впливових партійних членів довести до ліквідації внутрішніх партійних спорів у політичній площині, є теж деякі негативні сторінки. Маю на увазі незрозумілу нехіть деяких членів партійного проводу допустити до Центрального Комітету саме тих деяких членів партійної опозиції, які мають поважні можливости безпосередньо впливати на прилюдну опінію та з якими необхідно узгіднювати погляди якраз на терені партійних установ. Хоч число членів Центрального Комітету збільшено з 40 членів до 50, та число заступників з 10 до 15, і хоч до Центрального Комітету ввійшли вперше деякі такі нові особи, які в житті партії і нації може й не так дуже вже заслужилися, проте не ввійшов туди ані основник і довголітній голова націонал-демократичної партії, сеніор українських політиків, що є нині одним із тих нечисленних українських діячів, які користуються у громадянстві загальним авторитетом, ані політичний редактор „Діла", публіцист, який мав та має вплив на формування української політичної думки. Невибір таких людей уважаю помилкою.

А проте Народній Зїзд створив деякі рямці для внутрішньої консолідації партії і для відбудови її провідної ролі в українському національному житті. У ті рямці треба тільки вложити відповідний зміст. На Народньому Зїзді не було ніяких відосередкових течій, так само, як нема їх взагалі у нашій партії. Гін до обеднання є такий сильний у низах української нації, що й Народній Зїзд був виразником того самого тону. Одноцілий фронт польського громадянства вимагає від нас категорично одноцілого українського фронту і ця вимога диктує висновок, що поважної внутрішньої розбіжности думок не можна усунути ані механічною майоризацією голосів, ані елімінуванням окремих неприємних собі особисто одиниць, ані поділом на переможців і переможених після кожної партійної наради чи зїзду. Вирішувати політичних спорів не можна стуканням пястуком у стіл. Часи надто поважні, щоб взаємно супроти себе триматися завзято своїх непорушних формул, своїх привичок, нахилів і симпатій та антипатій. Кожний із нас мусить виявити добру волю і зусилля зійти зі своїх непримиримих позицій, які внеможливлюють порозуміння необхідне для добра цілої нації. Український нарід уже настільки політично вироблений, що у трудній для нього хвилині зуміє сам найти правильний шлях свого розвитку та своєї політичної боротьби. Але, не дай Боже, щоб український політичний провід, яким у даному моменті є новий Центральний Комітет УНДО, через свої помилки не опізнив та не утруднив народові стануть на правильний шлях.

На закінчення цих моїх рефлексій з останнього Народнього Зїзду, вважаю своїм обовязком зазначити, що всупереч сподіванням декого, що не орієнтувався у відносинах в УНДО, на Зїзді не було ніяких „сензацій" ані тимпаче ніякої „скандалістики": Народній Зїзд, з малими і неістотними вийнятками, проходив річево, поважно й достойно, даючи доказ, що здає собі справу, що за його ходом слідкують і неприсутні на салі українські та неукраїнські чинники. Спокійна і достойна форма нарад Народнього Зїзду — це у великій мірі заслуга його предсідника, д-ра Михайла Волошина. Його такт, вирозумілість супроти всіх промовців, велике навіть фізичне зусилля (нелегка річ кільканацять годин безупинно проводити нарадами, слідкувати за ними та завжди вміло інґерувати!) — викликували загальне признання, якому і я мушу дати вислів на цьому місці. Можнаб тільки побажати, щоб ця його праця завершилася остаточно у повній внутрішній партійній злагоді та в загально-національній консолідації, якої д-р Михайло Волошин є таким палким прихильником!

Д-р Дмитро Левицький.

Після виборів на Буковині
та зміни румунського уряду.

Чернівці, 29. грудня.

Те, що ми передбачували перед місяцем, здійснилось. УНП, заключивши непопулярний виборчий пакт із тодішнім урядом Татареску — Йорга — Вайда, втратила на повазі серед своїх виборців. Не помогла ані ріжнородна піддержка лібералів та полекші у веденні передвиборчої пропаганди, ні пресова кампанія, ведена зрештою мляво й без переконання.

Щодо самої угоди з ліберальним урядом — то ми звертали увагу на небезпеку того пакту. Не входимо в подробиці та причини, що спонукували заключити той виборчий пакт. Стверджуємо, що політичний провід буковинських українців виявив ще раз незнання виборчого терену, бо інакше не можна пояснити собі тої великої втрати голосів, що її зазнала У. Н. П. на Буковині. Наш провід невірно оцінював теж уклад румунських політичних сил, що показалося яскраво і на виборчих вислідах і на упадку уряду п. Татареску.

Пакт У. Н. П. з урядом п. Татареску був підтримуваний черновецьким „Часом". Гадаємо, що це негарно лаятись на тих, що мають критичний погляд на вартість таких пактів, бо фірма „незалежного" часопису повинна диктувати толеранцію супроти власних земляків. Негарно теж так палко піддержувати виборчу пропаганду якраз тої панівної урядової партії, яка заведа була за час свого правління особливо строгу цензуру та відзначалася пресовими репресіями.

„Час" стоїть, очевидно, на становищі, що він не підтримує нікого більше, як лиш У. Н. П. Гнівається на нашу статтю у ч. 269 „Діла" та запитує:

„Ми хотілиб почути не саму неґацію, а позитивно, що саме мав зробити при даних обставин провід У. Н. П."

Відповідаємо: Те позитивне, якого в нас шукає „Час", знайде він у чч. „Діла" 161, 190, 151; 236. Це були статті писані не підчас виборів і для виборів, на 5—6 місяців перед виборами. У них казалося про потребу власної організаційної праці, про необхідність активізувати себе серед селянських низів конструктивною працею, про конечність шукати власних сил і на них спіратися. Думаємо теж, що не лицює саме „Часові" докоряти „Ділові", що воно не орієнтується в буковинських справах: нам, буковинцям, здається, що таки Редакція „Діла" і краще наші справи знає і більше їм уваги присвячує, ніж наш власний черновецький щоденник, який своїх читачів

ІЛАРІОН ЧОЛГАН.

Народини зірки.

Редактор літературомистецького відділу столичного денника — Максим Бобр прийшов сьогодні до редакції пізно. Від самого ранку був лихий. Друкарня від кількох днів настирливо домагалась матеріялів до святочного числа: традиційних фейлетонів та настроєвих віршів. Капосні хлопці в чорних фартухах витягали щодня руки перед його редакційним столиком. І він тицяв їм, що міг. Та чи було там що вартного й цікавого?

Редактор Бобр зідхнув. Чалапав кальошами по мокрому снігу, що тонкою верствою налягав на пішоходи заміняючися в сіру кашу, і позіхав. І якої мари прогайнував він учора вечір з Ренею, замість написати намірений фейлетон? В роті чув ще солодкавогіркий посмак лікеру, а в носі пахощі русявого Рениного волосся. Воно подібне до золотих кучерів янголятка з ялинки — подумав, входячи до вінди.

Ага „Янголятко з Ялинки" — чіхався редактор Бобр у потилицю. „На безрибі і рак риба" — думав оперши лікті на столику перебираючи в руках якийсь манускрипт.

— Пане товаришу! — засвітилась золота оправа очиць головного редактора. — Різдвяне число вже майже готове. Завтра вранці побачить світ. Ви здається маєте дати ще один фейлетон?

— Так, зараз приготовлю — слабо хитнув головою і сягнув по ножиці. Щось треба буде цьому „янголяткові" втяти, щось дописати. Нараз його зір упав на листи, що лежали на крайчику стола. — Раніщня пошта, й я забув — подумав, сягаючи рукою.

Боброву увагу звернула вузька, ліловобіла коперта. Похиле жіноче письмо. Від кого це може бути? — цікавився, витягаючи з неї кілька білих карток, записаних дрібним письмом. Щодалі цікавість перейшла в увагу і редактор Бобр став читати, забуваючи про все інше:

— „Дорогий... чи коханий?!... Вибач, що не знаю навіть, як Тебе назвати, в якій формі звернутись до Тебе. І чи до „Тебе", чи до „Вас"?...

„Минають дні, роки минають.. І осотують усе тендітною пряжею споминів. У волоссі появляються перші срібні нитки „бабиного літа". Знак, що наближається осінь життя... Може Ти (таки не можу писати „Ви". Коли до мене приходять спогади, я все шепочу до Тебе — „Ти".), може Ти прочитуватимеш цей лист зі здивуванням, із нетерпеливим прочуттям, що оце хтось щось хоче від Тебе. Ні, мій коханий, не бійся. Сама не знаю, пощо я сіла написати до Тебе оцих кілька рядків...

„Може підсунуло мені про те „щось", що каже молодим (і старшим) людям писати наївно любовні листи до себе, укладати при місячному сяйві любовні заклини, щоб потім при зустрічі з „ідеалом" не могти промовити ні слова? Та я вже не дуже молода (треба жінці відваги признатися до цього!) і замісць весни маємо грудень... А що в листі знайдеш може відблиски того жару, що палав давніше у мені і в — Тобі, це не моя вина — а серця. Бачу, що поневолі пишу... любовний лист. Вибач. Серце жінки таке химерне і — слабе, а ті листи до коханих усе зі стількома крапками по кожнім реченні!... Бо в коханні люди тоді найщиріші, коли не говорять".

Редактор Бобр поправився на кріслі й нервово тер рукою по чолі. Хто це може бути? Рвучко подивився на кінець листа. Підпис — зірка із дебрів. Гм, дуже поетично, але не дуже ясно. Читав дальше:

— „Ти може мене ніколи і не згадуєш. Щож, з сімнацять літ минуло з того часу, коли ми несподівано зустрілись і несподівано розстались. Сімнацять літ... Проте ті хвилини проведені серед синіх, морозних ночей у гірських нетрях, стоять так чітко передімною! Щороку невблаганий час віддалює мене від них і щороку проходять вони щораз зворушливіші та дорожчі...

„Тямлю той буревійний вечір, коли я перший раз побачила Тебе. Була зима; може перша по стількох неспокійних роках світової заверюхи. Проте спокою ще не було. Нераз серед ясних ночей та темних днів лунко неслись по горах відгомони вистрілів і гинули десь у глибоких зворах.

Того вечора біла сніговія шаліла серед карпатських верхів мов підхмелена чарівниця. Гнула височезні ялиці додолу, засипала яруги та плаї, мела снігом під небо. Ми сиділи з Григором у лісничівці, коло теплого вогнища, коли хтось застукав у вікна. Григор вийняв з рота люлечку і підійшов до дверей, щоб відчинити. Тоді на порозі появилась струнка постать, ціла обсипана снігом.

— Бобре, ти звідкіля тут взявся?! — гукнув нараз Григір і ви впали собі в обійми.

„Ти підніс угору свою малу чорну бороду, сковану ледяносніжним сріблом, і показав здорові, вовчі зуби:

— Знад Дніпра, з Одеси, чи з того світу — як хочеш! Одне важне: ти мусиш мене кілька днів переховувати. Наш відділ хотів пробитись на той бік Карпат, але не вдалось. Частина попала в полон, частина продісталась, а я, як бачиш, ні сюди, ні туди. Утікаю як звір перед нагінкою. Мало не замерз у карпатських дебрах. До біса з такою долею! На щастя я і не знав, що ти тут лісничим. ... хловинці показали дорогу до тебе.

(Докінчення буде)

ущасливлює передовими статтями на абісинські та манджурські теми.

Але, щоб не було непорозуміння, то мусимо з притиском пригадати, що ми нераз давали докази найприхильнішого підходу до У. Н. П., як до нашої національної політичної партії на Буковині і тому уважно та доброзичливо слідкували за її дотеперішніми ходами. Раділи з приводу її самостійних виступів (при частинних виборах), із нагоди вибору д-ра В. Заловецького на голову льондонського конгресу національностей і т. п. Але саме ця доброзичливість казала нам перестерігати верхівку У. Н. П. перед такими поступками, що віддалювали партію не тільки від „нездисциплінованої" інтелігенції, але й від села.

На підставі десятьлітнього досвіду ми достаточно переконалися, що принесли нам обіцянки сусідських партій. Коли ота десятиліття реальна політика принесла бодай один тривкий успіх (скажім, наприклад, введення та збереження бодай одної надобовязкової години навчання української мови), або бодай лише постійну користь для партії, як для організації, як для української народньої установи, то тоді можна булоб ще виправдувати таку опортуністичну політику.

На жаль, не використала партія кращого політичного режиму (за кабінету Маніва), ані запалу населення та інтелігенції (вибори Дутчака та Шкраби) та постепенно тратила терен у користь румунських партій. Це доказали вибори в грудні 1937.

Замісць заохочувати партію до переорганізації та причинитись до скріплення її кадрів — „Час" мовчав місяцями, роками. Тільки в останній хвилині, на передодні виборів, збудився із просоння, але істнуючої політичної ситуації не аналізував, правильности тактики У. Н. П. не мотивував, лиш відразу виступив у ролі прокуратора та судді, всіх підозріваючи та полемізуючи не зі суттю справи, а зі словами („виборчий картель").

Більш річеве становище займає вже „Рада", офіціоз У. Н. П., яка в ч. 32-33 із 21. IX. 1937: виразно писала:

„Для У. Н. П. є три можливости взяти участь у виборах:

1. поставити самостійні листи,
2. створити бльок з іншими меншостями до виборів, або
3. **зробити картель (спрягтися) з іншою партією, щоб переперти своїх заступників** до парляменту.

В цьому випадку виборчий картель обовязує тільки до виборів та по виборах українські заступники мають вільну руку у парляменті".

Тому, що дві перші можливости — на жаль — мусіли відпасти через організаційний стан У. Н. П. та місцеві особливі обставини, прийняла У. Н. П. трету можливість. Але на тактику У. Н. П. кидає яскраве світло така додаткова заява, що появилася у тій самій „Раді", ч. 35. з 12. XII. 1937.:

„У. Н. П. не пішла може на те, щоб мати депутатів та сенаторів. Ні, вона була **рішена голосувати на правительствену партію навіть у такому випадку, колиб й не прийшло до дійсного порозуміння з ліберальною (урядовою) партією".**

Чи могла така заява скріпити повагу нашої партії?!

Маємо враження, що українському життю у Румунії не потрібні такі заяви, як вищенаведена, так само, як не треба ані впадати в паніку з приводу румунських журналістичних подвигів у роді писань Д. Протопопеска, ані теж непотрібне захоплення хвилевою штучно-доброзичливою міною місцевих лібералів. Колиб не було тієї на-

МАРІЯ СОКІЛ.

Їдемо до Америки.

2. НА ПОВНОМУ ОКЕАНІ.

1-го грудня.

Ми вже на Північному Морі. Землю бачимо цього дня востаннє, коли перепливаємо біля берегів північної Шотляндії, скелистих, диких, непривітних. Потім останній маяк і — прощай, стара Европо!

Товариство на кораблі побільшилося: прибули данці, які мають власного „шефа кухні", власних стювардів та офіцирів залоги, які ними спеціяльно піклуються. Довідуємося, що Данія має чимало паїв у лінії „Гдиня—Америка", тимто так опікується їх пасажирами.

Атлянтійський океан, яким уже пливемо, якось дуже ласкавий: пливемо спокійно, так, що ввечір майже всі приходять на кінову виставу. Майже всі, бо частина таки не забуває, що вона на океані і хворіє у кабінах, вже від двох днів. Бідолахи! Це-ж тільки початок!..

На другий день уполудне дістаємо запрошення від капітана корабля на „коктейль". У його сальоні збирається цілий штаб залоги — капітан, перший офіцир, головний інжинір, лікар, головний інтендент — та з 15 запрошених осіб зпоміж пасажирів. Люди знайомляться ближче, починають вже находити якісь спільні теми, творяться гурти і гуртки. Нарешті скінчилися вже питання: „А Ви куди їдете? На як довго?" і т. п. Капітан їздить постійно на іншому кораблі поміж Гдинею і Буенос Айрес. Коли розказує, що подорож туди тріває більш як три тижні, всі ми щасливі, що їдемо тільки до Ню Йорку і тільки 10 днів!

3-го.

Пополудне, коли сидимо у великому сальоні, заглиблені в неймовірно нудні книжки з корабельної бібліотеки. Цього одного не можемо зрозуміти: чому на такому кораблі, влаштованому якнайкраще і якнайвигідніше, де так дбайливо дбають про подорожніх — чому бібліотека на цьому кораблі складається тільки з книжок, призначених на „обовязкову" шкільну лектуру в нижчих клясах ґімназії?! На океані починається неспокій. Стювардів зявляються, щоб прикріпити всі крісла до підлоги, і в сальоні, в голях і на веранді прикріплюють напоперек грубі линви, щоб руки подорожніх не хапали у „рішальних моментах" тільки за повітря. Заповідають нам (весело усміхаючись!) „легкий" шторм перед нами. Знаємо про це й без них! Ввечір на дансінґу жіночий пол виступає тільки з двома представницями: старенькою 80-літньою бабусею (данка, яка вперше їде відвідати дітей у Каліфорнії), яка прийшла придивлятись і — єдина на кораблі українка, яка покищо нічого собі не робить ні з Атлянтійського океану, ні його штормів... На другий день її вже зранку зустрічають словами: „Ми чули, що Ви вчора були на дансінґу?!" Часом неважко стати на кораблі — „геройкою дня"!

5-го.

Дні тягнуться ліниво. Починаються вони сиґналом на сніданок. Сніданкова карта має 65 (словами: шістьдесять пять!) усяких напитків, страв, печива і овочів, з яких можете вибирати, що й скільки тільки хочете, навіть усі разом 65. За дві години на веранді, де концертує корабельна орхестра, буліон з сухариками; в 1-ій „лянч", в 4-ій підвечірок з тістечками, в 7-ій — обід, потім, хто зголодніє (!) може найти — у барі — стирти закусок і гори ковбасок з хріном. Коли додати, що в картах лянчу та обіду находимо найвибагливіші лакоминки: що кухар — справжній мистець свого фаху, не дивниця, що дами починають поважно журитися своїм виглядом за 10 днів... Але чи нудьга так впливає, чи щоденний кількаразовий прохід по відкритому чердаку (як скоро переконуємося: це найкращий засіб „на все", але під умовою дуже скорого темпа ходу!) — факт, що їмо ввесь час із справжнім апетитом. І соромно признатися: немало, а таки чимало!..

По обіді якісь гри: „перегони" або „бінґо". Обі гри популярні в Америці; отже американці і данці, які їх знають, щодня виграють чи програвають по кілька долярів. Увечір кіно. Забиваємо час, чим хто може. Найліпший спосіб найшли деякі пані: вони переодягаються чотири, шість і більше разів у день — і час запевнений!

6-го.

Сьогодні вже восьмий день нашої плавби. Мряка така, що корабель пливе повільно і ввесь час дає сиґнали, щоб не зударитися з другим. Бо береги Нової Фундляндії, потім вже й Канади недалеко. Капітан, як чуємо, від двох діб не сходить зі свого містка. Ця мряка спричинила, що до Галіфаксу причалюємо пізним вечором, з багатогодинним спізненням і через те нікого не випускають з корабля. Всі стоїмо одягнені від двох годин і чекаємо суходолу як спасення! Нічого не вдієш! Корабель стоїть у нецікавому галіфаґському порті дуже коротко: елеватори випаковують десятки скринь, призначених до Канади, на корабель приходять англійські портові урядовці, перевірюють якісь папері, потім всідає ще кількох пасажирів і за годину-дві — дальше в дорогу! Останній етап подорожі — за два дні будемо в Ню Йорку.

строєности в українській політиці у Румунії, то не булоб такої непріємної ситуації „Часу", яка є тепер.

На місце „союзницького" уряду Татареску-Йорги-Вайди прийшов новий, нічим не зобовязаний супроти УНП, чинник: О. Гога.

І за один тиждень втратила УНП те, на що числила цілими роками...

У додаток лібералн виповіли угоду із УНП, мовляв українці не голосували на союзних лібералів, а на опозиційні партії царанистів та залізногвардійців...

Було вже в нас чимало виборчих пактів, чимало надій і розчарувань. Ця остання наука дійсно повинна бути останньою.

Віримо ще в творчі сили УНП, які переведуть в життя ідею самостійної економічної та просвітньої організації. Хай не відвертають їх уваги від дійсности голоси тих людей, які свого часу привели до упадку неодну народню установу, починаючи від економічної „Аграрії" і просвітньої „Української Бесіди", до наглядного занепаду одинокого нашого щоденника „Часу". Після прикрої програної за останніх виборів — буковинські українці повинні вступити на інший шлях, може трудніший, але такий, який заведе їх і до успіхів!

Ом.

Проблєма театральної площі

Й ТЕАТРАЛЬНОЇ САЛІ.

Містимо цю статтю як дискусійну. Трохи різкий тон статті є доказом схвилювання, яке з цього приводу панує у наших артистичних і літературних колах, з яких походить теж ця стаття. — Ред.

Не маючи в місті театру, ходимо до кіна. І коли подаємо які кінові новини, то повторяємо їх за „світом", Кіно не в наших руках, — десь там на світі великі підприємства виробляють фільми, деякі з цих фільм доходять до нас і ми оглядаємо їх або ні, критикуємо або хвалимо і на цьому наше відношення до кіна кінчається. Але театр... театр — кажуть нам — маємо свій і то не від нині. Дехто навіть пригадує, що навіть чужинці його хвалять, коли випадково побачать, або бачили з тих часів, коли до нього ходили.

І ось наша редакція призначивши офіціяльно одну сторінку на „Театр і кіно" домагається, щоб першу статтю присвятити конче нашому театрові. Автор такої статті міг би на місяць раніше вибратися в подорож по краю, відвідати всі наші театральні трупи, побувати на їх виставах і навіть поробити совісні інтервю з директорами цих труп та найкращими їх артистами. При цій нагоді львівські читачі моглиб довідатися, як виглядають деякі песи, що їх заголовки видніють у постійному репертуарі в ґазетах, як живуть наші артисти і чи віра у краще завтра зможе їх підтримувати ще довго.

Та те найважніше, що всі ці артисти моглиб нам сказати і про що львівські громадяни передовсім повинні знати — ми знаємо і без мандрівки. **Як довго Львів не має театральної салі і як довго наші мандрівні театри не можуть свобідно відвідувати наше місто, щоб показати свій репертуар і свої успіхи, так довго не треба писати ніяких статтей про нашу театральну справу.** Всі ті статті це зайва балаканина і фарисейська дипльоматія. Від кількадесяти років істнує якийсь комітет, що мав за завдання вибудувати театр. Уже сто разів ми чули про те, що прийшла війна, що корони зложені на цей театр здевалювались, і тепер можемо почути знову лише звіти про те, що діється із театральною площею, на якій від довгих років продає хтось дрова, вугіля чи морозиво.

Всім артистам наших театрів і нашому всьому громадянству зовсім байдуже, коли, куди і чому пішов якийсь рекурс у справі леґендарної театральної площі, — де він тепер мусить і як довго ще буде лежати. Факт для всіх очевидний і незаперечний той, що **від війни справа театральної площі не посунулася ні на пальць уперед, а з кожним роком вона корчиться разом із самою площею, яку нам обрізують.** У комітеті, що піклується цією площею, засідали і засідають наші поважні громадяни і вони врядигоди збираються на засідання, щоб почути звіту, що площа незабудована стоїть, як і стояла, що на ній не дозволяють будувати, або не можна будувати, бо нема грошей.

І знову від війни минуло двацять кілька років і за ввесь той час ніякий комітет, ніяка установа і ніякий збір представників не зумів практично розвязати такої великої культурної справи, як театральна саля у Львові. Наша театральна площа у Львові була ще кілька літ тому варта великих грошей, нині її вартість зменшилась до четвертини. Коли порахувати все те, що ми втратили не тільки матеріяльно, а культурно в розвитку нашого театру та нашої драматичної творчости за останніх кільканацять років через брак власної театральної салі, то нам булоб виплатилося продати її навіть за кількадесять тисяч зол. і ті гроші передати будькій нашій установі, що вибудувавши собі дім, булаб у ньому призначила окрему салю на театральні вистави.

Чому цієї простої речі не зробили досі опікуни театральної площі — цього не зрозуміє ніхто, хочби не знати кілько звітів вислухав про стан нашої „театральної справи". Хоч для всіх у наших обставинах ясно, що лекше найти 10 членів комітету, які засідатимуть 30 років в одній справі, ніж двох ділових людей, які за рік уміли б найти для неї розвязку.

8-го.

Цей останній етап відчувають усі найдошкульніше. Океан, немов би аж тепер пригадав собі, що він увесь час тримався „за добре" як за грудень, і не дає нам спокою. Але ми недурно маємо вже вісім днів за собою; чи це практика чи нерви — досить, що з погордою дивимося на тих, що нарікають... Але таки в останній вечір, на прощальний, т. зв. „капітанський" обід та баль пізніше — більшість пасажирів не являється. Поземна позиція витягненого на ліжку відповідає кожному у такий вечір краще, ніж прямовісна, на непевних ногах, тимпаче — підчас танку...

Від ранку всі на ногах: вполудне сподіваємося бути вже на місці. Пакуємо й замикаємо валізки, щоб чимскоріше бути на черданку і виглядати берега. Врешті виринають вони такі, довгождані! Але одночасно довідуємося, що в порті будемо не раніше 4—5-ої попол. Нема ради — мусимо погодитись на всі спізнення. Підчас линчу раптом відзивається радієвий голосник: „Ледіс енд джентельмен, більш-менше за 10 хвилин по правому боці бурти перепливатиме „Норманді". Кидаємо морозиво і незабаром подивляємо найбільший пасажирський корабель світа. „Норманді" більший впятеро від нашого „Баторія" і буде в Европі за нецілих чотири дні!

Минаємо рухомий маяк, приміщений на заякореному кораблі; від тепер ми на шляху, яким мусять їхати всі кораблі з якоїбудь сторони світа, що прямують до Ню Йорку. Зустрічаємо їх чимраз більше: члени залоги, а то й дехто з пасажирів „з практикою" пізнають кораблі і називають їх по імені. Здалека виринають береги Еліс Айленд — острову з „концентраційним табором" для всіх тих, які нелеґально дісталися до Штатів і мали „пеха", що їх при цьому зловили.

Вже на наш корабель сів пільот, який має нас завезти до порту; а ще за хвилину підїжджає моторівка з еміґраційними урядовцями і взагалі з „владою". Поміж ними здалека пізнаємо по чорному „ґабіґу" нашого Ромка О., який завдяки своїм звязкам і знайомствам виїхав нам назустріч. Завдяки йому полагоджуємо за дві хвилини всі пашпортові формальности і можемо сприймати нові враження. Ось і статуя Свободи, яку стільки разів бачили ми на фільмах! Несподівано відривають нас від оглядин тої незабутньої, единої в своєму роді, перспективи: нас просять до читальні, де двох панків із витягненими записниками й олівцями відразу беруть нас у вогонь репортерського інтервю. Ціле щастя, що нашу „анґлійську" розмову з ними не реєструє грамофонова плита, в то вмерти би можна від сорому за ці наші „уері уел", „ол райт" і „о кей". Потім фотоґрафічна знимка: „Прошу обнятися і дивитися один на одного! О, так — „вері найс". Ледви ми оглянулися, вже кілька знимок готових... От вам і американське темпо!

Ми вже в затоці Гадсон. Перед нами хмародери Ню Йорк Сіті, зовсім нереальні своїм виглядом. Чуємо пояснення: 80 поверхів, 90, 102...

На кораблі вручають нам листи і телеграми з привітами від знайомих. За хвилину, наближаючися до пристані, бачимо в юрбі знайомі лиця... Меґафони ревуть державні гимни: дехто із представників жарґонової меншини, на березі, побачивши на черданку своїх близьких — старається ревом приглушити меґафон. Декому це й удається.

Накінець ми в нюйорській пристані.

Відозви й комунікати.

ДО УКРАЇНСЬКОГО ГРОМАДЯНСТВА!

Українське Громадянство З. У. З. від багатьох десятків років складає великанські суми на народні цілі. Багато монументальних будівель стануло у краю завдяки цим жертвам, що не перериваються навіть тепер у часі великої фінансової скрути. Через цю скруту не кожний новий заклик до жертвенности є виправданий, та є такі національні конечности, що вимагають цієї жертвенности. Нею теж є тепер будова **домівки для українського обласного музею „Бойківщина" в Самборі**, що в найближчих роках може опинитися без приміщення. Покищо користується музей безплатною домівкою, що її на приміщення музею на 10 літ жертвував д-р Данило Стахура, це є до 1942 р.

Музей „Бойківщина" від досі й веде дальше серед своїх злиднів важну наукову працю: збирає, зберігає й опрацьовує цінний етнографічний матеріял, українські ікони, рукописи, стародруки, веде важні археольогічні роботи, що поширюють обиди нашої доісторичної старовини, й осяги своїх дослідів поміщує у „Літописі Бойківщини". Матеріял збережений у музею досягнув числа 31.186 предметів, вичислених у 4556 позиціях катальоґу. Ця праця мусілаб би припинитися і майно моглоб піти на розтрату, коли до двох років не стане домівки музею, що веде важну роботу загально українського, не обласного значіння!

В розумінні ваги справи Т-во „Шкільна Поміч" у Самборі призначило під будову музею одну зі своїх будівельних парцель.

Старшина Музею звертається до Українського Громадянства у краю та на еміґрації з проханням поспішити негайно з жертвами на ту ціль. Двічі дає той, хто дає скоро!

Жертви просимо слати на конто Українського банку в Самборі. Чекове конто ПКО — 508.0.. з допискою: „Фонд будови 109".

Старшина Музею
Т-ва „Бойківщина" в Самборі.

Сторінка без політики.

Школа різдвяного діла.

В Льондоні відкрили саме тепер нову школу, до якої приймають тільки старших, здебільша замужніх жінок і жонатих мужчин. Ці обмеження оправдані тим, що єдиним предметом навчання в тій школі є... справа ялинки, чи пак різдвяного діда, який кожного року у Різдвяну ніч кладе під ялинкою найріжнородніші дарунки та прикрашують ялинку, про яку дітвора мріє довгі місяці.

Головне завдання тієї оригінальної школи — навчити своїх учнів справжнього мистецтва — грати ролю різдвяного діда так, щоб діти повірили, що дарунки приносить справді небесний висланець, а не звичайна людина. Різдвяний дід мусить грати свою ролю так, щоб у дітей залишилися якнайкращі враження на ціле життя. Щоб вони тоді, коли самі стануть батьками згадували дитячі роки та Дитяче Різдво як найяснішу та найкращу хвилину у свому житті. Ось така програма нової школи якою кермує професор Чарльз Говард.

Покищо до нової школи записалося всього 6 учнів: трьох мужчин і три жінки. Та професор Говард не сумнівається, що вже в черговому році студентів різдвяного мистецтва буде куди більше. Програма шкільної науки доволі багата. Крім науки, як співати коляди, як прикрашувати ялинку, як організувати забави підчас свят, учать там ще й поважніших предметів, напр. як передягатися, засади міміки і дикції, костюмольогії, психольогії дітей і т. д.

Наука обчислена на три місяці. Абсольвентам тієї школи видадуть окремі дипльоми.

—o—

Славні різдвяні діти.

Коли в тиху Різдвяну ніч, коли над світом настає радість і святочний настрій, коли міліони людей линуть думками під зоряне палестинське небо, де в нужденній хатині-вертепі народилася Дитина, що принесла світу радість і мир на землі, тоді десь у величезних просторах нашої землі різдвяна ніч приносить невідомим людям найдорожчий дар на ялинку. У Різдвяну ніч родяться діти, одні в нужденних хатинах, інші в багатих палатах. Та всі вони, що у святочну Різдвяну ніч перший раз побачили світ і вони, що своїм немовлячим плачем сколихнули тишу і ві ночі повинні бути справжніми діточками щастя, так бодай здавалося би... Адже вони родяться в ніч, коли на світ зійшло найбільше щастя... Та життя має свої важні закони однакові для всіх. Бо життя розділює своєю щедрою рукою всім і щастя та болі й турботи. Також і дітям, що вродилися в прегарну Різдвяну ніч доля не щадить своїх ударів. І можна теж сказати, що тим дітям дається дошкульніше взнаки, як іншим.

24. грудня 1837 р...

Чи не одною з найславніших різдвяних дітей була австрійська цісарева Єлисавета. Її життя є чи не найкращим доказом, що різдвяним дітям доля завдає дошкульні удари. 24. грудня побачила найстарша дочка кн. Максиміліяна в Баварії, у Посенгофен над Штарнберським озером світ. Горіли блідим вогнем свічки на ялинці, гомоніли скрізь коляди... Князь дякував навколішки небові за дар: адже йому вродилася різдвяна дитина, дитина щастя. Дівчинку охрестили іменами Єлисавети, Амалії, Евгенії. Княжна була прегарною жінкою. Залюбився в ній молодий цісар Франц Йосиф і вони побралися та жили щасливо аж до тієї хвилини, коли скоїлася трагедія Мверлінгу. Той жахливий день забрав їй єдиного сина. Від тієї хвилини не зазнала вона вже щастя. Також і її смерть була трагічна. Вона, яка у своїм житті нікому не зробила кривди, згинула несподівано в Женеві, над берегом озера з рук анархіста. Ні, дитиною щастя хіба не можна її назвати.

Атентат на короля.

Також Юрій І. король греків був дитиною Різдвяної ночі. І він теж упав жертвою атентату. Уродився він 24. грудня 1845. р. в Копенгагені, як син данського короля Християна IX. З краю Гамлета понесла його доля під синє небо теплої Греції. 30. березня 1863. р. грецькі національні збори вибрали його своїм королем. Він приняв цю почесть і пів року пізніше вступив на грецький престіл. І не з порожніми руками прийшов він на той престіл. Велика Британія дала йому як дарунок з нагоди вступлення на престіл Йонські острови. Проте довгий час не вдавалося йому станути твердою ногою, бо всі добачували в ньому тільки чужинця, людину півночі. Опозиція проти нього була завжди така сильна, що він мусів постійно погрожувати абдикацією, щоб вдержати своїх неприятелів у карбах. В 1898 р. намагався на нього один із грецьких фанатиків виконати недалеко пристані Фалерону атентат. 18. березня 1913. р. таки вдалося змовникам убити короля Юрія І, який був дідом теперішнього короля Юрія ІІ.

•

У Свят-вечір 1875 р. уродився всіми шанований, відомий теж і українцям архиєпископ Відня кардинал Інніцер, як дитина бідних родичів, в малій гірській місцевості Вайперт. Сьогодні прикрашує його пурпура і як кардинал стоїть найближче папи. Та почести його зовсім не змінили, він залишився далі такий простий та щирий, як і колись.

З інших славних людей побачив теж світло цього світу відомий композитор Петер Корнеліюс. Він був кузеном славного маляря Корнеліюса.

У Різдвяну ніч уродилася теж жінка Ришарда Вагнера Козіма (1837. р.). Хоч вона сама не прославилася ніякою музичною творчістю, то ціле її життя крутилося довкола музичного світа. Її батьком був Франц Ліст, першим мужом Ганс фон Більов, другим Ришард Вагнер. Її син, хоч стояв у тіні свого славного батька, теж придбав собі імя композитора і дириґента.

Дитина щастя Евген Скрібе

Якщо можна говорити про дитину щастя, то напевно таким можна назвати відомого французького автора театральних пес і комедій Евгена Скрібе. Не менше як пятьсот театральних пес вийшло справді не зпід його пера, але з його „фабрики драматичних творів".

Проте і він сам створив коло 50 театральних творів, що теж можна назвати чималим дорібком. Він був справжнім мистцем сцени і мистцем драматичної форми. Ніхто не зумів опанувати сценічних ефектів, як він. Ще й тепер є він, коли йде про технічний бік писання пес взором для багатьох авторів. Чимало його пес стало теж підставою до лібрета деяких відомих опер. Уродився той мистець і „фабрикант" пес у Різдвяну ніч 1791 р.

Також і славний польський поет Адам Міцкевич уродився у Свят-вечір 1789 р.

Багато славних людей побачило світло нашого світу у таємничу, тиху Різдвяну Ніч. Чи всі вони справді стали в житті „дітьми щастя"? Важко сказати в кожнім випадку один із членів нашої редакції, який мав теж щастя прийти на світ у Свят-вечір, завжди нарікає на дату свого уродження, мовляв вона не принесла йому „щастя". І справді має він чимало причин нарікати на химерну долю, яка заставила його за редакційним столиком у наших незавидних умовинах прочитувати день-у-день стирти записаного паперу, якими кожну українську редакцію засипують люди, які вважають себе поетами і письменниками з „ласки Бога".

—

Із срібного екрану.

Конче намагаються одружити Ґрету Ґарбо. Ґрета Ґарбо прибула на кораблі „Ґріптольм" до своєї батьківщини, де задумує провести пів року. Місце побуту славної акторки держать покищо в строгій тайні. Колиж тим самим кораблем прибув до Европи відомий дириґент, Стоковський, знову ожила звістка про подружні наміри таємничої шведки. Журналісти, що бажали щонебудь із цього довідатись, дістали від Ґрети таку відповідь: „За кожним разом, коли я викінчую якусь фільму, публика доконче намагається віддати мене заміж. Чи воно справді необхідне, щоб я одружилась?" Крім цього Ґрета заявила, що задумує взяти участь в одній фільмі шведського виробництва, як акторка та режисерка. Склавши таку заяву, „божеська Ґрета" — як її звичайно називають — в товаристві старшини шведської маринарки попалася на суходіл.

Кіно у Франції. На основі найновішої статистики Франція має 3.721 кінотеатрів, а разом з кольоніями — 4.000. У Парижі припадає одно кіно на 9.070 мешканців, на провінції — 4.650, себто пересічно на території того краю одно кіно припадає там на 5.863 мешканців. Дефіцит французької фільмової продукції сягає до 50 міліонів франків річно. Впливи кінотеатрів винесли в м. р. 900 міліонів франків, з чого 200 міліонів припало на дохід уряду. Преса радить зредукувати цю квоту на 25%, а тоді можна буде покрити дефіцит.

Найближчий фестіваль міжнародньої фільми, що відбувається кожного року постійно у Венеції, назначений у ц. р. на час від 1. липня до 30. вересня. Рахують на участь 20 країв.

Фільмовий конкурс у Ватикані. Дня 15. листопада м. р. минув речинець надсилати праці на оголошений часописом „Іллюстраціоне Ватікана" конкурс на мистецьку фільму з виразно моральним підкладом з нагородами в сумі 10.000 і 5.000 лірів. Загалом впливуло 336 праць, що їх надіслали автори 10 держав. Найбільше число припадає на Францію, яку репрезентують аж 103 автори. Італія прислала 41 праць, Німеччина 36, Австрія 34. Нагороджені праці (сценарі) використають італійські продуценти.

Перша колірова фільма австрійської продукції матиме заголовок „Касанова". Головну ролю гратиме Ганс Альберс.

Цілунки для Роберта Тейльора. Любимець жінок, пристійний Роберт Тейльор, що тепер вступає до англійської фільми в Льондоні, переїхав літаком до Европи, користаючи із чотирьох, вільних від праці, днів. Найдовше зупинився він у Берліні, бо аж 36 годин, а в поворотній дорозі у Стокгольмі, де шведки приготовили для нього оваційну стрічу. Згідно з народнім звичаєм повитали Тейльора хлібом, горівкою та... цілунками. Актор вивіз із Стокгольму найкращі спомини.

За життєві фільми. Один із почитних англійських часописів звертає слушну увагу на те, що майже в усіх теперішніх фільмах найважнішим моментом поруч із щастям є багатство. Часопис висказує побажання, щоб у фільмі радше брати на увагу життя звичайних, сірих людей та щоб закинути продукувати песи, де показують життя та інтриґи багатих снобів, байдужих для звичайних бувальців кіна.

Великі виробництва в Америці стараються вимогти на владі, щоб вона видала заборону вживати знимок акторів для реклямових цілей. Свої домагання мотивують вони тим, що уживання знимок акторів до торговельної рекдями дуже підважує моральну й мистецьку вартість фільм із тими акторами.

Конрад Файт вертається, кажуть, назад до Голівуду. Цей знаменитий фільмовий траґік по кількалітньому побуті в Голівуді, піддав був свого часу дуже гострій критиці відносини, що панують у „столиці фільми".

Перша трансокеанічна фільма. Ґейрі Купер і Джо Мек Крі грають головні ролі в першій трансокеанічній фільмі, що її для Юнайдет Артіст накручує Самуель Ґольдвин. До цієї фільми заанґажували теж відомого летуна Ван [illegible]зена з Панамериканської Повітряної Лінії. Фільму накрутять із початком цього року, коли почнеться наново летунська комунікація через Атлянтійський океан.

Сесіль Б. де Міль помагав Ернестові Любічові у його фільмі „Восьма жінка Синьоборододого" з Кльодетою Кольбер та Ґейрі Купером. Цю таємницю зрадив журналістам сам таки Любіч. Він постановив одну збірну сцену в тій фільмі виреж ісерувати в стилі Сесіль Б. де Міля, а тому, що цей режисер є недосяжним мистцем під цим оглядом, Любіч звернувся до нього з проханням допомогти йому. Сесіль Б. де Міль не відмовив проханню товариша.

Голівуд будує. Режисери Голівуду переконалися, що тільки фільми вибагливі та добре виведені з обстановою, здобувають світовий розголос. Тому всі майже без винятку фільмові ателіє стали ставити величаві будівлі, що захоплюють своїми розмірами. Само тільки виробництво „Парамавнт" кладе аж 9 будівель, з яких на окрему згадку заслугують: велитенський зоольогічний сад із сотнею всілякого роду тварин і ціла дільниця міста Сан Франціско з 1853. р., побудована для фільми „Повстання народу". Крізь ту дільницю перейде кавалькада кількох тисяч людей. До нової розбишацько-морської фільми Сесіль Б. де Міля побудували цілу „державу" розбишаки Леітта зі скалами, ярами, печерами, морським заливом тощо, а для полярної фільми реж. Гатавайф виладили цілу підбігунову країну із велитенськими ледовиками. Можна собі уявити, скільки коштів заберуть усі тоті фільми. І виринає ще друге питання: Чи можливі такі фільми у нас?

—o—

ВЕСЕЛЕ...

ЗАКОХАНИЙ.

— Пані, день і ніч мрію про вас.
— Ах, тому ви такий заспаний

СПОРТОВА СТОРІНКА.

Білянс минулого року.

Найбільшим здобутком 1937 р. є безсумніву здобуття українського села для спортового руху, який в деяких околицях став просто стихійний. Найбільш тверде й консервативне українське село, особливо його старше громадинство, дивиться вже тепер на спорт не як на якусь непотрібну іграшку, але як на важну ділянку виховання здорової молоді, здорової на душі і тілі. І це поширення спорту на селах мусимо вважати найважнішим успіхом минулого року.

Не менш важне ще й те, що спорт у нас не є вже тепер монополем одиниць, чи пак якогось одного гуртка молоді, але став він явищем масовим і найкращим доказом того є хочби минулорічні змагання ремісничої та робітничої молоді, численні змагання та турніри шкільної молоді, величаві масові пописи соколів луговиків та інші спортові імпрези.

Гарним успіхом є добуття **мистецтва світу** в дуванню американським способом Бронком Нагурським, який є наслідником традицій славних на ввесь світ наших мистців в дужанню (хоч і французьким стилем) Піддубного, Гаркавенка та інших.

Не осталися позаду й наші жінки й одна з них виявилась найкращою у світі. Є нею Синицька (Київ), що жбурнула диском обіруч на 74.23 м., осягаючи новий світовий рекорд кращий на 7 м. від старого.

Другий представник Придніпрянської України Рибальченко Михайло (Одеса) переміг в гігантичнім наколесницькім бігу довкола СССР. Переможець переїхав трасу довгу на 2.500 км. поділену на 14. етапів у часі 94 год. 4 мін. і 58 сек., „набивши" другого з черги Бершініна (Москва) на 3½ год.

Розславили своє імя за кордоном і наші футболісти, особливо репрезентаційна одинадцятка українського студенства, що під назвою УВС (Український Високошкільний Спорт) здобула студентське мистецтво Чехословаччини і вибралась виїхати на Студентську Олімпіяду до Парижа та на жаль до змагань її не допустили з політичних мотивів. Проте ця справа счинила багато шуму в европейській пресі.

Слід ще згадати про футболістів ужгородської Руси, що своїм побутом в Чехословацькій Лізі, яку зачисляють до світової екстракляси та успіхами в метчах із закордонними противниками причинилась до пропаганди нашого спорту в Европі.

Гарним успіхом може похвалитись УРСК Динамо, (Київ), що здобув футбольне віцемистецтво СССР, та репрезентуючи Київ виграв двічі з репрезентацією Туреччини.

На буковинській землі дбає про нашу футбольну славу Довбуш (Чернівці), що у своїй групі (див. „11.") є на другому місці.

Спортовий білянс Галичини й Волині мусимо почати від футболю, який майже у нас найпопулярніший.

Цільні наші футбольні дружини обнизили трохи свій рівень: Русь мусіла покинути чехословацьку Лігу, Довбуш грав гірше, як у минулому році. Україна теж обнизила свій лет, хоч її третє місце в табелі дає якнайкращі надії на майбутнє. Пролом далі змагається за існування в станиславівській А-кл. Не „додержав слова" Сян, який ще на цілий рік залишився в А-кл. Поділля тримається золотої середини, хоч могло би теж сягнути за мистецьким титулом тернопільської підокруги.

Зате великі поступи поробили молодші дружини, які майже всі поправили свій рівень і у своїх групах здобули гарні місця та навіть заторкнули мистецькі титули як напр. Ватра (Дрогобич), чи Дністер (Самбір), який авансував до А-кл.

Дуже слабий рівень репрезентували учасники минулорічних мистецтв УСС. Найкращі між ними були: Тризуб і другий з черги Богун. На жаль ці клюби щезли вже з футбольного овиду. Переведено теж м. р. турнір за першенство краю репрезентаційних дружин наших найсильніших осередків. До фіналу дійшли дружини Львова, Коломиї, Стрия і Станиславова, який не станув до фінальних гор. Переможцем вийшов Львів перед Коломиєю і Стриєм.

Успішний рік мали наші легкоатлети. Відбулося багато поважних імпрез. Масова участь змагунів, уладжування легкоатлетичних змагань по селах, великої кількости біґів навпростець з великим числом стартуючих змагунів та здобуттям 14 нових рекордів — це вже поважний успіх. На особливу увагу заслуговує перший маратонський біг на трасі Сколе-Стрий, довжиною 42 км., в якім переможцем вийшов відомий наш змагун і рекордист довгих дистансів Слвчак (Сокіл, Стрий). Найвищий рівень у легкоатлетиці репрезентує під цю пору Сокіл, що підчеркнув свою вищість над другим з черги КЛК-ом у безпосередній боротьбі, в якій переміг Сокіл 124:115 пкт.

Дуже високий рівень репрезентують легкоатлети перемиського Сяну, що вже сьогодні мають на свому конті кілька українських краєвих рекордів.

Найкращим у відбиванці виявився м. р. Самбір, що на Краєвих Сокільських Змаганнях добув несподівано перше місце перед Соколом IV. Львів і Станиславовом. Між жінками найкращий рівень репрезентують сокілки Станиславова і Тернополя

Про інші роди спортових гор важко щонебудь сказати, бо займалося ними дуже мало клюбів. Антім удар в УСС та в деякі клюби, які головно плекали спортові гри відбився не лише на спортовому рівні але спинив зовсім розвиток та поширення поодиноких ділянок спортових гор

Завдяки львівській Україні наше наколесництво осягнуло доволі високий рівень. Найкращі наколесники України — довгодистансовці це Степаняк, Бабій і Буцик. Українські наколесники мусіли боротися не лиш на трасі, але зі суддями при зеленім столику.

Степаняк здобув перше місце в індивідуальнім бігу на 100 км. за мистецтво Львова, але йому цього зовсім неслушно не признали. Не меншим успіхом були два перші місця Степаняка і Буцика в бігу на трасі Львів-Перемишль-Львів (215 км.). На коротких дистансах безконкуренційний був Лата. Позатим наколесники України у всіх бігах добували чільні місця, найдальше друге.

Поважним успіхом може похвалитися секція наколесників львівської Зорі, якої представник Клак Степан здобув в бігу Львів-Миколаїв-Львів перше місце перед Латою (У). Третє місце здобув представник Дністра (Самбір) Яким, який доказав, що і провінція має теж сильних змагунів.

Відрадним явищем було заснування боксерської секції при Україні, яка, хоч не добула мистецтва Б-кл., проте виявилась дуже грізним противником для сильних і старших львівських клюбів. Боксерська секція Поділля, хоч добула кілька успіхів, не виринула ще на ширші води — не зі своєї вини.

Зі **зимових спортів** слід відмітити лещетарство, що осягнуло незлий рівень завдяки успішній праці КЛК, хоч минулорічна зима була дуже непригожа. Минулорічні мистецтва у Славську відбулися при участі 61 змагунів, між якими першуном в комбінації вийшов Хамула, Пласт — Львів, що здобув I. місце в скоках і зїздовім бігу.

В загальному треба вважати минулий рік наскрізь успішним та побажатиб, щоб наші спортовці і спортові товариства й цього року виявили якнайбільше амбіції, запалу та зусиль у спортовій праці. Тоді успіхи прийдуть самі.

М-р Т. Чорній.

Спортові висліди.

УКРАЇНА ЗАЛИШАЄТЬСЯ В А-КЛЯСІ — ГАКІВКИ.

Україна — Юнак 4:3 (0:3, 2:0, 1:0) (0:0, 0:0, 1:0).

Хід найважнішого метчу для наших гаківкарів був справді драматичний. Адже всі сподівалися, що наша дружина дасть собі зовсім легко раду з новиком Б-класовим противником. Та надмірна самопевність наших гаківкарів не вийшла їм на користь, бо вони злегковажили противника, заграли спершу дуже легко й у висліді програли катастрофально першу терцію. Юнак не бавився в ніякі позиційні трики, грав скоро й амбітно і з двох далеких стрілів, та з одного добитого здобув троє воріт.

Другу терцію грає Україна куди краще, осягає перевагу й здобуває зі стрілів Маринця двоє воріт.

Найбільше драматичної напруги мала третя терція, бо Юнак вів майже до останньої хвилини 3:2 і щойно перед самим кінцем вдалося Лішинському вирівняти.

Тому, що вислід метчу був 3:3, відбулася негайно догривка 2х10 хв. У 2 перших догривках не вдалося нікій дружині, яка була тоді краща від свого противника, поправити висліду. Щойно у третій догривці (у нагідній половині) Маринець здобуває четверті ворота, що забезпечили гаківкарям України А-клясу та одночасно припечатали долю Юнака.

Нема сумніву, що вислід заслужений і що наші гаківкарі рішуче кращі від найсильнішого навіть Б-класового клюбу. Якби дружина не злегковажила собі була противника, тоді вислід міг бути інший і метч був би покінчився в нормальнім часі, не тривав би до 10.30 вечором. Годиться при тім відмітити, що Україна грала з резервовим воротарем.

Україна — Гасмонея 10:0.

Товариський гаківковий метч між обома дружинами покінчився високою перемогою молоденьких гаківкарів України, бо крім першого атаку України, грали самі грачі другої дружини, які назагал зовсім вдоволили своєю грою.

ФІНАЛ ГАКІВКОВИХ МИСТЕЦТВ Б-КЛЯСИ.

Покуце (Коломия) — Чувай (Перемишль) 3:1 (1:0, 1:1, 1:0). Чувай виявився несподівано слабшим противником від Покуття і заслужено програв.

Юнак (Дрогобич) — Стшелец (Львів) 3:1, 2:0, 0:0 1:1). Юнак виявився найсильнішою дружиною турніру.

Юнак — Чувай 3:0 (1:0, 0:0, 2:0).

Покуце — Стшелец 2:1 (0:0, 2:1, 0:0).

Стшелец — Чувай 3:2 (0:0, 1:2, 2:0).

Юнак — Покуце 1:0 (0:0, 1:0, 0:0). Найважніший метч турніру. Мистецтво Б-кляси здобув несподівано але заслужено дрогобицький Юнак.

МИСТЕЦТВА А-КЛЯСИ.

Чорні — Лехія 0:0. Перший гаківковий метч за мистецтво А-кляси закінчився нерішеним вислідом двох найсильніших у Львові гаківкових дружин.

КРАКІВ. **Краковія — ФТЦ (Будапешт) 3:0 (0:0, 2:0, 1:0).** Краковія виступила скріплена двома грачами К. Т. Г. і воротарем краківської Легії.

Краків — ФТЦ 1:1 (1:0, 0:1, 0:0). Краків виступив у дуже сильному складі, одначе мадяри заграли краще як минулого дня.

ВИЛЬНО. **Рига — Вильно 2:0 (0:0, 0:0, 2:0).**

Польща — Лотва 2:1 (1:1, 0:0, 1:0)

В суботу 8. ц. м. вечором відбувся у Варшаві міжнародній гаківковий метч, який покінчився перемогою запасної дружини Польщі над Лотвою 2:1. Ворота для Польщі здобув Міхаляк і Пшедпельський.

Б О К С.

Познань — Львів 16:0.

Катастрофальна програна Львова, який виставив назагал другий гарнітур. З боксерів України боровся Пашин у півсередній вазі (яку мусів на швидку руку тренувати).

Висліди поодиноких стріч такі: Вага муха: Чербінський (П) виграв з Мусялом (Л) на пункти. В когут: Козьолек (П) виграв по трьох рундах з Ольбертом (Л). В перо: Пеля (П) виграв на пункти зі Загродзіом (Л). В легкій вазі: Раталк (П) виграв із Саваринем (Л) на пункти. В півсередній вазі Яропкий (П) виграв у першій рунді к-о з Врублем. В середній вазі стрінувся Судлинський (П) з Пашином (Л). Боротьба була незвичайно гостра й завзята і оба противники так себе поранили, що суддя перервав боротьбу. Лікар, який оглянув контузії (під оком) обох противників, признав Пашина нездатним до боротьби. Таким чином Пашин програв техн. к-о. У півтяжкій вазі Копровський (Л) програв техн. к-о у третій рунді з Шимурою (П). У тяжкій вазі: Немец (Л) програв на пункти з Клименьким (П).

ПОЗНАНЬ — ЛЬВІВ 11:5.

Львів знову виступив в ослабленому складі і програв, хоч не так катастрофально, як минулого дня. Найбільшою сенсацією цього метчу була висока програна мистця Польщі Козьолка (П) з Громалею (Л)

—o—

Спортові новинки.

Загальні Збори С. Т. „Україна" відбудуться 6. лютого ц. р. в год. 10. рано у власній домівці при вул. Льва Сапіги зі звичайним порядком нарад.

Україна — Чорні. Гаківкові змагання за мистецтво А-кляси відбудуться в четвер 13. ц. м. на леднині Погоні при вул. Шимоновичів.

Боксери України зустрінуться в найближчому часі з боксерською секцією львівської Світези або Стшельця. Докладніші дані подамо у свому часі.

Бувший б. воротар Руси виступив недавно минулої неділі перший раз у барвах празької Славії проти чехословацького Півару. Як напав його цей виступ подамо в черговому числі.

Нові резолюції ПОВ в українській справі.

В суботу 8-го січня ц. р. львівський відділ П. О. В. (Польської Орґанізації Військової) на свому зібранні ухвалив резолюції, з яких деякі торкаються українців та української справи. В одній з тих резолюцій ПОВ з радістю приймає до відома ухвали польського Синоду в Ченстохові (див. „Діло", ч. 5. з 6-го січня ц. р. п. н. „Католицька Церква в Польщі проти тоталізму і лівих течій"), бо це на думку ПОВ „одна зі спроб боротьби за піднесення моралі громадянства відродженої Польщі". Та найцікавіше у цій резолюції те, що на думку пеовяків „ті ухвали повинні послужити до управильнення польсько-українського та українсько-руського співжиття".

Оте баламутство з польсько-українським та українсько-руським співжиттям не єдине в резолюціях. Без страху можна обіцяти хочби яку нагороду тому, хто зрозуміє ось таку резолюцію:

„Зібрання (розуміється ПОВ. — Ред.) стверджує, що Зїзд УНДО, який відбувся 4-го і 5-го січня ц. р., не дав собі засуґерувати антинормалізаційної політики і не вважаючи на суґестії провідників ріжних українських партій, зїздові делеґати заявилися виразно за співпрацею з польським народом."

Можна би думати, що автори цієї резолюції мали на увазі інші українські політичні партії, яких провідники нібито хотіли впливати на УНДО в протинормалізаційному напрямі. Тоді ціла та справа була би принайменше ясна. Але ні! У дальшій частині цієї резолюції сказано:

„Цей вислів свідомої волі так званого національного (по польськи: народовеґо) зїзду українців, що репрезентує місцеву українську людність, не могли ослабити ухвали, що їх накинули Зїздові провідники. Автім вартість тих ухвал поменшує факт, що їх передано до „опрацювання" новому проводові УНДО."

Виходило би, що оті згадані вгорі провідники ріжних українських партій були на Зїзді... УНДО. Та не тільки були, але й встигли накинути Зїздові якісь свої ухвали! І хто зна, що булоб, якби не те, що ті ухвали передано новому проводові УНДО, щоб він їх „опрацював". Цікаво, що — згідно з інформаціями ПОВ — робила Президія Зїзду тоді, як ті „ріжні провідники" накидали Зїздові свої ухвали?

„Безспірний — читаємо дальше в резолюції — і безпосередній дорібок Зїзду УНДО це те, що делеґати рішуче заявилися за співпрацею з польським народом на умовинах, що їх спрецизували поляки в дотеперішній нормалізаційній практиці."

Зїздові резолюції УНДО досі не проголошені. На якому тексті опиралися пеовяки, щоб поробити свої висновки — невідомо. Резолюція їх кінчиться так:

„Льоґічною консеквенцією ухвал УНДО повинна бути повна реалізація і з українського боку програми польсько-української співпраці та нормалізації тут на місці, як теж виразне й виключне опертя на Польщу у їх змаганнях до самостійности над Дніпром."

Остання точка резолюцій в українській справі торкається шкільного плебісциту.

„Покликуючись на позитивний вислід Зїзду УНДО, зібрання протестує проти того, щоб чужі мішалися до наших місцевих польсько-українських справ. Поборюючи кожну чужу аґентуру, зібрання однаково рішуче заявляється проти російських еміґрантів, що в орґані молодоросіян загрівали українців до т. зв. плебісцитової шкільної боротьби. Зібрання з радістю стверджує, що у низці місцевостей українська людність добровільно збойкотувала шкільний плебісцит і тимсамим заявилася за польською школою утраквістичного типу."

Знову „цікаві" відомости про український бойкот плебісцитової акції, невідомо звідки взяті. Та вони певно сперті на таких самих інформаціях, що й вістки про непроголошені досі зїздові резолюції УНДО.

На ці резолюції ПОВ зареаґувало по своєму львівське „Слово Народове":

„Пеовяки всупереч дійсности підтримують УНДО, стверджуючи, що та партія заявилася виразно за співпрацею з польським народом. Тут уже мусимо застерегтися проти такого безцеремонного ставлення справи. Саме на зїзді посол Баран заявив, що зачинається боротьба вже не тільки з офіціяльними польськими чинниками, але з польським народом, а тут пеовяки твердять що інше. Що-ж це має значити і що то за махінації? Зачекаємо ще на проголошення резолюцій УНДО, що досі не сталося, і тоді сконфронтуємо їх з резолюціями львівських пеовяків. Та вже стверджуємо, що предсідник Зїзду УНДО сен. Луцький сказав просто, що „нормалізація" — це тільки тактично-політичний засіб.

„Мусимо забратися до тих пеовяків та їх резолюцій... Підтримка УНДО — це вже щось, чого тільки догадуємося. До всіх цих справ ще повернемось."

Ми готові довідатися цікавих річей, як „Слово Народове" виявить, чого воно догадується.

З польської преси.

Святочні побажання „Слова Народовеґо"

„ПОЛЯКАМ ГРЕКО-КАТОЛИКАМ".

В числі, що появилося з датою 7-го січня, тобто датою нашого Різдва, „Слово Народове" вмістило вступну статтю п. н. „Греко-католики поляки, лучіться!" Автор відкриває ще одну „зрадницьку роботу" Австрії, яка „перехрестила уніятів на греко-католиків і створила для вихованців того обряду семинарію у Відні — т. зв. Барбареум". Уніяти — як твердить автор далі — були поляками без уваги на те, чи були українського (рускего) чи польського походження. А вже й потім, тобто після „зрадницького" кроку Австрії, ще й „греко-католики бували поляками", що увійшло в традицію.

„Цю традицію — читаємо у наведеній статті — намагається з великим успіхом перервати один із греко-католиків, що відійшов від польськости і з витривалістю неофіта рве всі звязки між греко-католицькою Церквою і польськістю — митр. Шептицький. Словно завдяки його довголітній діяльности Церква стала національною і навіть націоналістичною установою воюючого українізму. Це він після світової та чергових воєн вернувшися до Польщі з вигнання, віріпхнув від греко-католицької семинарії всіх, що не признавались до українізму. Це він масово заповнив духовну семинарію кол. українськими старшинами, що сьогодні на становищах у церковній ерархії далі ведуть сепаратистичну роботу.

Автор статті радіє, що та нитка традиції все таки не зовсім перервалась і намагається її навязати група людей, що гуртується біля часопису „Поляк Греко-Католік", що бере в оборону 448 тисяч „поляків греко-католиків".

„Ці поляки — пише „Слово Народове" — сьогодні між молотом і ковалом. Покинені всіми не мають своїх прав, заґарантованих у Церкві. Не мають ані своїх священиків, що промовлялиб до них по польськи, ані своїх богослужень, ані своїх домів молитви. А в загальній діяльности Церкви постійно вмовляють у них і накидають їм, що вони... українці."

Ці „поляки греко-католики" — на думку „Слова Народового" — мусять здобути собі належні їм у Церкві права. І того „Слово Народове" бажає їм „у дні, в якому святкують свято Різдва Христового".

Не можна, та й нічого не поможе, полемізувати з такими думками. Знаємо добре, звідки беруться ті „тисячі" греко-католиків, що то в списі людности подали як свою матірну польську мову, і на яких хочуть сперти свою акцію „Поляк Греко-Католік" та „Слово Народове". Успіх тієї акції заздалегідь пересуджений. Навіть тоді, як її метою є відвернути увагу від того, що у тисячі українців, давніх і новоспечених римо-католиків, вмовляють, що вони поляки і всякими засобами намагаються зробити з них польських патріотів. „Слову Народовому" мало тих сотень збудованих на українських землях „косцюлків", — треба ще знайти спосіб, щоб перебрати собі і церкви.

———o———

ЩЕ ОДИН СТУПІНЬ ЗАГАЛЬНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ В ПОЛЬЩІ.

Як подає „Вечур Варшавскі", у Варшаві розглядають плян ще одного ступня адміністраційної влади, посередньої між урядом і воєвідствами, яка мала би дуже широкі компетенції. Зверхником трьох східно-галицьких воєвідств був би мабуть ген. Токажевський, зверхником воєвідств: поліського, волинського і новгородського — полк. Костек-Бернацький.

———o———

По широкому світі.

Югославянський премієр Стоядінович виїде з офіційною візитою до Берліна, мабуть 14. ц. м.

Американський президент Рузвельт зажадав від парляменту кредитів на будову нових військових кораблів поємности 237.000 тон.

У Гватемалі мабуть вибух бунт пограничних залог проти президедента Убіко. З деяких джерел ту вістку заперечують.

Італійсько-мадярсько-австрійські наради почалися нині в Будапешті. Їхньою головною ціллю є втягнути Австрію та Мадярщину до протиженевського табору.

У Данцігу введуть небавом німецький журналістичний закон, що означує платні для професійних журналістів.

На Філіпінах почалися нині маневри 10.000 американського і 40.000 тубольчого війська. Від початку японсько-китайської війни військові залоги на Філіпінах є в постійному боєвому поготівлі.

Міжнародній трибунал у Газі розглядатиме два конфлікти: литовсько-естонський і литовсько-данський.

Французька лівиця домагається, щоби ввести контролю девіз.

Єгипетське міністерство залізниць замовило більшу скількість льокомотив у чеській фабриці Скоди.

Румунська національно-ліберальна партія виступає проти розвязання законодатних палат, заки вони ще уконституюються.

Б. бельгійський премієр Ван Зеленд поділився з британським премієром вислідом своїх міжнародніх господарських дослідів у окремому меморіялі.

Румунський король розвязав громадські й департаментальні ради в цілій державі; нові вибори мають відбутись до 4-ох місяців.

Болгарські парляментарні вибори перші від 1934. р. (коли завішено конституцію) відбудуться у днях 6. до 27. березня.

Італія заключила з Югославією договір, що реґулює товарообмін і платничий оборот.

Румунія визнала де факто анексію Абісинії.

Бразилійська поліція викрила в Ріо де Жанейро централю „червоної помочі", арештуючи 40 визначних комуністів.

Югославянський дипльоматичний представник у Саляманці був на авдієнції у шефа дипльоматичного кабінету ґен. Франка.

Кол. староста перед судом.

Перед станиславівським судом почався процес проти кол. надвірнянського старости Зигмунта Робакевича і кол. секретаря Повітового Виділу в Надвірній Яна Ставінського за грошеві зловживання. Акт обвинувачення закидає Робакевичеві цілу низку кримінальних проступків, з яких найважніший це спроневірення з суми 17.000 зол., призначених на допомоги для голодуючої людности надвірнянського повіту, квоти 15.552 зол., які він ужив на власні цілі. На спроневірені гроші Робакевич виставляв фальшиві виказн розподілу допомог, при чому фальшував підписи начальників громад та громадських секретарів.

Крім того з каси Повітового Виділу брав Робакевич гроші на неозначені цілі і казав виплачувати собі високі зачети на рахунок своєї платні, в наслідок того Повітовий Виділ не міг полагоджувати біжучих буджетових виплат. Поза тими більшими справами Робакевичові закидають ще й такі, що купив до свого приватного авта ресори за 262.96 зол., які взяв з каси Повітового Виділу, уживав службового авта до приватних виїздів, при чому в часі прогульки до Румунії і Чехословаччини зужив 1460 літрів бензини і 62 кг. смарів та оливи, що їх забрав з магазинів або купив за гроші Повітового Виділу.

Маючи такі великі „доходи" Робакевич вів дуже вистайне життя, уладжував великі й багаті приняття, приймав по королівськи всякі делегації з Варшави, що приїздили у звязку з пропагандою „Гуцульщини", на якій Робакевич робив свій інтерес.

Зловживання викрив воєвідський інспектор Самоврядних Союзів Станислав Гродзиньский в часі люстрації. Робакевича арештували в березні та посадили у станиславівській вязниці. Звідти відіслали його були до Гродна, де колись був старостою; тамошній суд засудив його на рік вязниці теж за зловживання у Гродні.

Розправа виявила велике зацікавлення, чого доказом є приїзд кількох журналістів зпоза Станиславова.

—o—

Італія розбудовує воєнну фльоту.

Мусоліні затвердив пляни розбудови італійської фльоти. Коментуючи ту подію, Вірджініо Гайда стверджує на сторінках „Джіорнале д'Італія", що 1940. р. італійська воєнна фльота матиме: 4 панцирники по 35.000 тон, 4 панцирники по 24.000 тон, 7 кружляків по 10.000 тон, 12 кружляків по 5—8.000 тон, 12 великих розвідчих кораблів, 20 великих контрторпедовців і 24 менші, 32 торпедовці і понад 100 підводних човнів.

Не враховано туди кораблів старих типів.

—0—

Чому впав Теруель?

Генерал Кейпо де Ляно заявив перед мікрофоном: „Оборонці Теруелю піддалися, бо наші відділи не вспіли прийти їм на поміч в пору. Теренові умовини були для нас виїмково неприхильні. Ми заняли гори, що панують над містом, але від самого міста відділювала нас ріка, яку в тому місці годі перейти. Мороз і сніг були нашими найбільшими ворогами".

Говорять також, що причиною упадку Теруелю була зрада одного старшини. У полон попало 1.500 національних вояків.

ДАЛЬШІ БОЇ.

Головна кватира національних військ повідомляє, що на фронті Теруелю відбито всі атаки червоних. Національна артилєрія з успіхом обстрілювала ворожі становища.

ЕКСПОЗЕ МІН. БЕКА.

Міністер закордонних справ Бек виголосив на нинішньому засіданні соймової комісії закордонних справ довше експозе на тему польської закордонної політики.

—o—

НОВИНКИ.

— ПЛАТІТЬ ТОЧНО ПЕРЕДПЛАТУ! ПРИСИЛАЙТЕ ЗАЛЕГЛОСТИ! Ш. Передплатників просимо вирівняти залеглости, бо стримаємо висилку часопису! Присилайте точно щомісячну передплату, бо інакше не дістанете книжки зі щомісячної Бібліотеки „Діла"! Наш часопис найдешевший, бо крім 10-ти сторінок найкращої щоденної газети та 16-ти сторінок під неділю, — даємо точним передплатникам щомісяця даром одну прегарну і вартісну книжку величиною від 10—15 аркушів друку. Точний передплатник „Діла" складає за рік Бібліотеку „Діла" з 12 томів.

— **Святочні побажання,** які наспіли після видрукування святочного числа: Дорогим Друзям, Знайомим і Рідні з Різдвом Христовим і Новим Роком щирі бажання кращої долі шлють **Д-р Михайло і Олена Волошини. — Веселих Свят** — Батькам, Рідні, Друзям у краю і за кордоном бажають **Марія і Зоня Ясеницькі,** Красів. — Враз із бажанням Веселих Свят і Нового Року Кревним і Знайомим складаю на „Просвіту" 3 зол. **Катря Лясковська,** Крашево.

— **Управа Українського Народнього Театру ім. І. Тобілевича** (Кооператива „Український Театр" у Львові) повідомляє, що в днях 24. і 25. січня ц. р. загостить Театр до Львова на дві вистави в салі Театру „Ріжнородностей" (Народній Дім) і виставить у дні 24. ц. м. істор. пєсу в 6 відслонах І. Зубенка п. н. **„Орлеля"**, відзначену на конкурсі Т-ва Українських Письменників і Журналістів ім. І. Франка у Львові за рік 1937, а в дні 25. І. ц. р. пєсу на 4 дії Залвірського п. н. **„Довбуш"**. Початок вистав год. 7.30 вечір. Білети від дня 17. І. ц. р. продаватиме „Союзний Базар", вул. Руська. Подробиці в афішах. 132 1—5

— **Найсолідніші футра тільки у Юліяна Глушевського,** Львів пл. Капітульна 3. І., телефон 254—46

— **Концерт Анди Остапчук-Науменкової.** Копицька радіостація висилає 14. ц. м. концерт української співачки Анди Остапчук-Науменкової. Програма зложена переважно із творів Лисенка і Д. Січинського. Початок в год. 18.10.

— **В Українськім Науковім Інституті в Берліні** відбувся 8. ц. м. виклад д-ра М. Антоновича про проблеми української культури з початком 19. століття.

— **Станиславівська прокуратура** виготовила акт обвинувачення за злочин з арт. 97 § 1. проти чотирьох молодих українців з Богородчан Мартинця Володимира, Мартинця Михайла, Иосипенка Юрія та Атаманюка Петра. Всі вони перебувають від початку березня м. р. у слідчій вязниці. Розправа мабуть відбудеться в лютневій каденції суддів присяжних. Боронитимуть найкращі адвокати міста Станиславова.

— **Станиславів на добрій дорозі.** У Станиславові відчувалася довший час недостача українських торговельно-промислових станиць. В останньому році, як повідомляють „Станиславівські Вісти" — настала значна поправа. Повстала ціла низка українських підприємств, що заспокоюють потреби українського населення. З кінцем минулого року відкрито чотири нові підприємства: галянтерійне (Евг. Будиновського), конфекційне (В. Щербія), із залізними товарами (М. Твердохліба) та фотографічне (Вол. Старика). Особливо останнє підприємство (при вул. Перацького 61) визначається гарним уладом, так, що кожний українець, навіть з вибагливими вимогами, може полагоджувати свої фотографічні знимки в українському заведенні.

— **Українські волинські посли в Гриньках.** Як повідомляє „Волинське Слово", українська парляментарна репрезентація Волині виделеґувала послів С. Тимошенка й о. М. Волкова до села Гриньки, кремянецького повіту, де 36 українських православних родин перейшло серед дивних обставин на латинський обряд.

— **Лавкове ґето у львівському університеті.** На засіданні сенату львівського університету 7. ц. м. ректор проф. Кульчинський зрікся остаточно свого уряду. Сенат приняв цю резиґнацію до відома, висловлюючи йому подяку за дотеперішню діяльність, і поручив провізоричне ведення ректорських обовязків проректорові д-рові Льоншан. Того самого дня проректор Льоншан оголосив розпорядок, яким означив початок викладів після святочних ферій на середу, 12. ц. м. Одночасно встановив лавковий порядок у викладових салях. Студенти, які належать до організацій, що висловили бажання сидіти окремо від жидів, мають займати місця у правому крилі салі (від авдиторії), студенти жиди в лівому крилі. Інші студенти можуть займати місця довільно. На випадок якихось сумнівів рішає справу ректорат, а не самі студенти.

— **Нова польська парохія** повстала в Мечищові пов. Бережани. Парохія обіймає місцевости Мечищів, Кути і Діброву.

— **Податкові залеглости можна сплачувати чинитьбою в натурі.** На основі розпорядку міністерства суспільної опіки у справі виміру й побору належитости в користь фонду праці можна сплачувати в натурі залеглости, що повстали перед 1. квітня 1933 р. в податках: ґрунтовім, доходовім, маєтковім, спадковім і від даровизн. Чинитьби в натурі, що полягають на доставі матеріялів і артикулів, можуть обіймати матеріяли, потрібні до виконання робіт, які фінансує фонд праці.

— **Нові костели в станиславівському воєвідстві.** Як звідомляє ПАТ, у станиславівському воєвідстві побудовано 10 нових костелів, а в будові находиться дальших 18. Побудовано костели в місцевостях: Брошнів і Спас пов. Долина, Стратин, Нова Гребля, Журів і Людвиківка пов. Рогатин, Болшвів пов. Станиславів, Дашава пов. Стрий і Набережна та Грабич пов. Товмач. Будують костели в місцевостях: Ґерина, Бахин і Осмолода пов. Долина, Сивка Войнилівська, Цвітова, Пилки і Стефанівка пов. Калуш, Камінки Малі Виноград пов. Коломия, Угринів, Семенівчани, Хриплин, Суха, Лішнія, Олеша, Долішній і Черпів пов. Станиславів та Тлумач, Тлумач, Ціонбилів, Богородичин і Загіря пов. Товмач.

— **Хто виграв на льотерії.** В нинішнім тягненню класової льотерії впали м. ін. такі більші виграні: 30.000 зол. на ч. 136130. 15.000 зол. на ч. 82151. 10.000 зол. на ч. 41522 63977 122063 137620. 5.000 зол. на ч. 25842 104814 127482 145212 169639. 2.000 зол. на ч. 2920 10617 14028 46679 80454 57190 133865 138566 144915. 1000 зол. на ч. 6371 30940 33296 34362 41922 46022 52680 55963 56165 99776 100700 107432 110580 128535 132770 137929 139966 147859 160102 166275 169813 176184 182457 194934.

— **Кари на українських священиків.** Як подає ПАТ, старостинський суд покарав гривнами у висоті 100 зол. о. Мацієвича, пароха Гаїв Старобродських за те, що він буцімто уладив нелегальні сходини, о. Федасюка, пароха Немячча за протидержавну проповідь. Золочівський окружний суд на виїздовій сесії у Бродах розглядав справу оо. Рудкевича з Лешнева, Фенчинського з Голоскович, Рахлецького з Голубиці, Шумевича зі Шишкович і Пасічника з Літовиськ, яким прокуратура закинула, що вони потверджували неправду на документах, які мають правне значіння (§ 287 к. к.). Справу оо. Рудкевича і Фенчинського відложено, усіх інших священиків покарано вязницею від 6-ох до 12-ох місяців з припиненням.

— **Урухомлення тартаків.** В Микуличині урухомлено державний тартак. До праці принято 100 робітників, крім 160 робітників, які були досі заняті. Розпочав теж працю паровий тартак у Сморжі біля Сколього. Досі дістало працю 200 робітників.

— **Подружня трагедія** розігралася в домі при вул. Софії ч. 3 у Львові. 28-літній Михайло Рожанський, каменичний дозорець і залізничий робітник на головному двірці, зарізав на смерть бритвою свою 26-літню жінку Анастазію, після чого віддався добровільно в руки поліції. Причиною злочину була заздрість. Вернувшись із служби до дому, застав свою дружину в товаристві якогось мужчини, який швидко втік. Із заздрости Рожанський розпочав із жінкою сварку і врешті її вбив.

— **Львівська хроніка.** При вул. Огородовій ч. 25 на Замарстинові зачадився на смерть 46-літній Йосиф Лямаш, передовик поліції разом з 38-літньою жінкою Анною. — На вул. Рутовського з рук Марії Ганкевич, возної польської фінансової установи хтось вирвав течку, в якій був чек на 7.000 зол. і 19 зол. готівкою. Грабіжник утік. — На Високім Замку знайшли тіло якогось мужчини, мабуть жебрака, що замерз. — На вул. Понінського біля радіостації студент університету Бронислав Козяр пострілив тяжко механіка Йосифа Загородника з Ляшок Мурованих, домагаючись від нього 40 зол. виграних у карти.

— **Краєва хроніка.** У Снятині арештували 29-літнього Тадея Созанського, урядовця міської каси ощадности, який в жовтні м. р. підпалив касові книги, щоб затерти сліди своєї дефравдації в сумі 7.000 зол. — На поліції в Мацьковичах пов. Перемишль зголосився Домінік Пратва з Рокитниці і зізнав, що в серпні м. р. разом з кількома спільниками ограбив жидівського купця Шльому Кноля. Тим способом хотів увільнитися від докорів совісти, які його переслідували.

— **Громадський секретар перед судом.** Громадського секретаря із села Домажир біля Янова під Львовом Едварда Мидльоха засудив львівський суд на рік вязниці з припиненням кари за спроневірення 1,461 зол. на шкоду громади. Обвинувачений звернув спроневірені гроші. Його спільника П. Опалінського увільнили.

— **Жертва жебранини і морозу.** Під Станиславовом замерз на дорові жебрак М. Аперман, знаний з того, що ходив у плащі з кусників барвистої матерії. Коли плащ розпороли, знайшли в ньому 8.000 зол. банкнотами. Волів згинути, як нарушити зажебраний капітал.

— **Бандитизм.** До мешкання Файвля Равбфогля в Буську пов. Камінка Стр. добулися крізь вікно чотири замасковані грабіжники і стерроризувавши домашніх, забрали із шуфляди 20 зол. — Подібних гостей мав Іван Малецький в Осаді коло Нараєва. Три узброєні людці побили його і забрали із сіней 65 кг. муки та 10 кг. вепрового мяса.

— **Біла смерть.** В Татрах біля Закопаного лавина засипала адвоката д-ра Отона Вакса, якого ратункове поготівля добуло неживого.

— **Новий член польської академії літератури.** В днях 5. і 6. ц. м. відбулося зібрання польської академії літератури у Варшаві. У другому дні нарад вибрали новим академіком літератури відомого поета Казимира Вежинського на місце бл. п. Болеслава Лесьмяна. Вежинський є, як відомо, олімпійським лавреатом за том віршів п. з. „Олімпійський лавр".

— **Самоходова катастрофа.** На шосі Торунь-Хелмжа особовий потяг на залізничному переїзді впав на самохід і тягнув його 400 метрів дальше. В катастрофі згинув шофер Котлінський а дві пасажирки Станислава Колодійчукова та її 17-літня донька Казимира померли незабаром, 27-літню сестру Станиславу перевезли в тяжкому стані до шпиталю.

— **Гражданка обовязкова в Совітах.** Народній комісаріят освіти СССР затвердив гражданку як азбуку карельської мови. Справу введення латинки в Совітах, яку свого часу пропоновано, погребали раз на все. Всі меншинні народи обовязані тепер вживати тільки гражданки.

—**Большевицькі розстріли.** В Совітах розстріляли одного дня 23 особи: в місцевости Іваново 9 осіб за шкідництво у збіжевому уряді, у Вороніжі 8 осіб за шкідництво в годівлі худоби, в Курську 3 особи за шкідництво в Колхозах і 3 особи за шкідництво в годівельній ділянці.

— **Безбожницька „Ліга Народів".** В Москві рішили уладити в 1938. р. великий міжнародній табор для вишколу молоді 48 народностей. Число учасників обчислюють на 1.500. Спеціяльним завданням табору буде атеїстичне вишколення молоді на провідників безбожницької акції. Табор назвали „Безбожницькою Лігою Народів".

— **Населення Франції.** Головний статистичний уряд у Парижі оголосив на основі спису переведеного у грудні 1936. р., що населення Франції виносило 41.508.118 мешканців. У порівнанні з конскрипцією з 1931. р. населення Франції зросло на 81 тисяч.

— **Не гангстер, але амант.** Справа схоплення Ґертруди Беннет, доньки директора фабричних заведень Форда в Детройт вияснилася. Поліція ствердила, що не гангстери схопили її, але гарний молодець Рісель Юз, який завіз її до одної місцевости у стейті Індіяна, де обоє повінчались.

— **Шукають за літаком.** 35 воєнних кораблів і коло 300 гидроплянів розпочали глядання за бомбовим літаком, що пропав разом із залогою. В часі тієї акції з літака, вистріленого з катапульти панцирника „Шікаго", випав один летун і згинув.

З театру.

З ВИСТУПІВ УКРАЇНСЬКОГО ТЕАТРУ Б. САРАМАГИ У ЛЬВОВІ В САЛІ ЖИДІВСЬКОГО ТЕАТРУ.

В нинішніх наших театральних буднях Львів просто відвик від українського театру. Вистави „Заграви" й театру ім. Тобілевича — це таке рідке явище, що вони стають майже мистецьким святом українського Львова. Та наші театри почали останніми часами оминати Львів, якого пусті салі стали справжнім постраХом акторів. Тому теж заповіджений виступ маловідомого опереткового театру під управою п. Б. Сарамаги викликав деяке недовіря: чи справді той театр поважиться на виступи у Львові, чи буде мати для кого грати !... як буде грати.

Недовіря виявилося до деякої міри неоправдане. Правда, на першій виставі невеличка заля Жидівського Театру при вул. Ягайлонській віяла холодом і пусткою, але на черговик виставах ситуація трохи покращала. Зате сам театр приємно розчарував. Сподівалися ми побачити наш славно-відомий „провінціонально-театральний балаганчик" — побачили молоду, зіграну, і дбайливо приготовану до вистав дружину.

На першу виставу вибрав театр Сарамаги відому вже у Львові оперетку Абрагама

„ВІКТОРІЯ ТА її ГУЗАР"

і виставив її по змозі своїх сил незвичайно дбайливо. Виконавці головних роль вивязалися якслід із свого завдання і голосово і грою. На першому місці треба поставити п-ю Н. Костів-Сарамагову (Вікторія) і п-а Сарамагу (Янчі) та п. Морського (Ферi). Всі інші: п. Палка (Кольтай), п-і Дидиківна (Лія Сен), Заяцівна (Ріґет), п. Шуль (Кенляйт) і п. Ходачок (Бонза) створили вирівняний ансамбль без спеціяльних зірок, але й без слабих місць.

Хори трохи за слабі, але зіспівані. Оркестра добра.

„ГРАФИНЯ МАРІЦА",

оперетка Кальмана у 3 діях, яка від кількох літ творить залізний репертуар українських опереткових театрів, у постанові п. Сарамаги вийшла зовсім добре. На окрему похвалу заслуговує п-і Н. Костів-Сарамагова, в заголовній ролі. Добрий був теж п. Мурський (Тассільо), п-і Заяцівна (Ліза) та виконавці характеристичних роль: п-і Сорокова (Боренна) й п. Шуль (Популеску).

Найбільший успіх мала остання вистава:

„ОСІННІ МАНЕВРИ",

оперета у 3. діях Кальмана. Усі виконавці без вийнятку дали зі себе, що могли та збирали теж заслужені оплески публики, яка цим разом зявилася доволі численно.

Усі три вистави випали зовсім удатно і приємно розчарували публику. Між молодими акторами нема ніяких відомих імен і майже всі вони при пильній праці над собою зможуть осягнути гарні успіхи. Годиться підкреслити, що театр має до кожної оперетки свої власні гарні декорації, що їх малював п. Савчак. Орхестра під пров. п. Телена творила добру цілість разом із цілою дружиною. **Р. Сл.**

✝ Посмертні згадки.

Евгенія з Боберських Федоришинова, подруга гр. кат. пароха у Воробіївці, померла 24. грудня м. р. в 46-му році життя. В. Й П.!

—o—

Нові книжки й журнали.

К. Стеценко: Т. ШЕВЧЕНКОВІ. Кантата до слів К. Малицької, на сопрани, альти та баси. Накладом музичної накладні „Торбан" у Львові. Ціна 60 гр.

Дописи.

САМБІР.

Після розвязання філії „Просвіти" в Самборі

Представники всіх українських установ самбірського повіту, зібрані на нараду дня 30. грудня 1937 р., по вислуханні вияснень завішеного в урядуванні голови тогож Товариства д-ра Івана Рогуцького і по переведенні основної дискусії над тим вияснениям прийняли в присутности д-ра І. Рогуцького одноголосно отсі резолюції: 1. Зібрані представники всіх українських установ самбірського повіту стверджують, що нинішня ситуація, витворена в повіті у просвітянській організації з тої причини, що Виділ філії „Просвіти" не хоче признати рішення і зарядження Головного Виділу дотично розвязання цієї філії: і дальше веде свої аґенди та головно боротьбу проти Головного Виділу й установленої ним колеґії мужів довіря, є анархічна і мусить повести за собою дезорганізацію й деморалізацію серед нашого народу в повіті; тим самим та боротьба є у високій мірі шкідлива для загально-національних українських інтересів. 2) Тому, що зібрані представники стоять на становищі, що тільки дисципліна є головною підставою кожної організації і тільки через організаційну дисципліну може йти вишкіл національного характеру в напрямі його підготування до державницько-творчої праці, уважають за конечне, щоб дотеперішній Виділ розвязаної філії в інтересі збереження дисципліни підпорядкував себе зарядженню Головного Виділу і стримав свою діяльність до полагодження цієї справи на Загальних Зборах Матірного Товариства; в противному разі дальшу діяльність дотеперішнього Виділу будуть уважати деморалізуючою і руїнницькою.

Свято „Просвіти" — всенародне свято. Тимто приготовляймось до нього якнайгідніше, а перш усього: станьмо членами „Просвіти" і складім жертву на ювилейний дар для неї!

Театри.

Великий Театр:

Вівторок 11. І. год. 8. „Ріголето" оп.
Середа 12. І. год. 7.30 веч. „Сісі".

Театр Ріжнородностей:

Вівторок 11. І. год. 7.30 „Розрахунок".
Середа 12. І. год. 7.30 „Розрахунок".

Український Народній Театр ім. М. Садовського.

МРАЗНИЦЯ.
11. І. Ой не ходи Грицю.
12. І. Мазепа.

Український Нар. Театр ім. І. Тобілевича.

РАВА РУСЬКА:
11. І. Процес Мері Деген.
12. І. Шалапут.
13. І. Довбуш.
З Рави іде театр до Любачева.

КІНА.

АПОЛЬЬО: „Невдачник".
АТЛЯНТИК: „Самураєва дочка".
ВАНДА: „Малий король"; „Чоловік, що розбив банк у Монте-Карльо".
ГРАЖИНА: „Роже".
ЕВРОПА: „Косцюшко під Рацлавицями".
КАСІНО: „Графиня Владімов" з Марлєною Дітріх.
КОПЕРНИК: „Князь і прошак".
МАРУСЕНЬКА: „Дибук".
МЕТРО: „Камелієва дама".
МІРАЖ: „Сціпіон Африканський"
МУЗА: „Благословенна земля" (Ел. Райнер, Павло Муні).
ПАКС: „Один поверх вище".
ПАЛЯС: „Прем'єра" із Зарою Леандер.
РАЯ: „Чар богеми" з Ів. Кепурою та Мартою Еґерт.
РІЯЛЬТО: „Танок залюблених".
СВІТ: „Тайна чорної кімнати". „Такі є дівчата".
СТИЛЕВЕ: „Нестерпна дівчина" та ревія „Новорічний коктейль".
ТОН: „Капітан Тейльор".
УТІХА: „Смерть чигає в джунглі" та ревія.
ХИМЕРА: „Дівчата з Новолипок".

ФОТОПЛЯСТІКОН:
(пл. Марійська 5)
„Індія".

ФОТОПЛЯСТІКОН „Світовид" (Пасаж Гавсмана ч. 7):
III. частина Вистави в Парижі

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Вівторок, 11. січня 1938.

БЕРЛІН 15.00 Муз. дрібниці. 15.00 Розр. музика; БІЛГОРОД 18.45, 21.30 Нар. пісні; БУДАПЕШТ 12.05, 21.20, 22.00 Цит. музика, 22.15 Форт.; ВІДЕНЬ 15.15 Для дітей, 17.25 Форт., 19.40 20.00 Пісеньки з усього світу, 20.15 Сцени з муз. комедії „Мільйонерство обридилося", 21.10 „Фельдмаршал" комедія Мольнара; ДАВТШЛЯНДЗЕНДЕР 18.00 Солісти, 20.00 Військ. орх., 22.30 Два твори Курца на сер. і форт.; КОШИЦІ 18.00 Учителька на Верховині. Коли жінка править. Психольоґія маси; МІЛЯНО 17.15 Солісти, 20.30 Розр. музика, 21.00, 22.00 „Польська кров" оп. Недбали; ПРАГА 12.30 Розр. музика, 17.30 Скрипка альтівка форт., 21.20 Симфонія ч. 4 Бетовена; РАДІО ПАРІ 18.00 Розр. музика, 21.15 22.00 „Ле пйовіне" трет. М. Бернара, 23.15 Камер. концерт; РИМ 17.15 Камер. концерт, 20.00 Розр. концерт, 21.00, 22.00, 23.00 „Маркізета да Кортона" оп. Личінія Рефіче.

Середа, 12. січня 1938.

БЕРЛІН 17.00 Камер. музика, 19.10 Розр. музика, 20.00 Симфонія ч. 5 д-моль Брукнера; БІЛГОРОД 18.00 Популярні мельодії, 20.00 Пісеньки; БУДАПЕШТ 12.05 Військ. орх., 17.20 Цит. музика, 18.40, 19.00 Сер. рецітаць Ж. Тібо; ВІДЕНЬ 15.15 Для дітей, 17.30, 18.00 Солісти, 19.30, 20.00, 21.00 Симф. концерт, 22.00 Танк. музика; ДАВТШЛЯНДЗЕНДЕР 18.00 Фантазія ц-дур Шумана на форт.; КОШИЦІ 14.00, 18.45 Вістки; МІЛЯНО 17.15 Спів, 20.30 Розр. музика, 21.00 22.00 23.00 „Самсон і Даліла" оп. Сен-Санса; ПРАГА 15.15 Діти (інстр.), 20.05 21.00 22.00 Симф. концерт; РАДІО ПАРІ 21.30 Сер. форт., 22.00 23.00 Пісеньки; РИМ 17.15 Скрипка, 19.30 Розр. музика, 20.35 Евр. концерт із Голяндії.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО

Вівторок, 11. січня 1938.

6.15—8.00 Ранішня авдиція; 11.15 Для школи: Веселі колядки; 11.40 Симф. фрагменти з оп. Римського-Корсакова, пл.; 12.03 Полудн. авд.; 13.45 Музика з пл.; 14.30 Камер. музика з пл.; 14.55 Біржа; 15.00 Спогади з 1863 р.; 15.25 Біжучі вістки з міста та провінції; 15.30 Господарські вістки; 15.45 „Золото та порцеляна" авд. для старших дітей; 16.05 Фін.-госп. актуалії; 16.15 Шлеські коляди; 16.50, 19.50 Актуальна гутірка; 17.00 Галилейська долина; 17.15 Орхестра; 17.150 У ледяних оковах Балтику; 18.00 18.50 Спортові вістки; **18.10 Гутірка в українській мові; 18.20 Пісні й арії П. Чайковського у вик. Ольги Лепкової, мецосопран у супр. форт.;** 18.35 Для села: Огляд хл. преси, Хл. скринька; 18.40 На пл. Волі в Будапешті; 18.55 Програма на завтра; 19.00 „Нібелюнги"; 19.30 „Музика в масці" авд., форт.; 20.00 „Нужда ушляхетнена" оп. Ф. Богомольця і В. Богуславського, з муз. М. Каменського; 21.35 Танк. музика; 22.30 Музика, орх.; 22.50 Ост. вістки; 23.00 Концерт бажань.

Середа, 12. січня 1938.

6.15—8.00 Ранішня авдиція; 11.15 Для школи: „Із пригод лісовиків". Коляди; 11.40 Дебюсі: Мала сюїта, пл.; 12.03 Полудн. авд.; 13.45 Інформаційна Газета в українській мові; 13.55 При чорній каві, пл.; 14.30 Сольові пісні з пл.; 15.00 Спогади з 1863 р.; Музика з пл.; 15.20 Біжучі вістки з міста та провінції; 15.30 Госп. вістки; 15.45 Хвилина питань для старших дітей; 16.00 Куток мови; 16.15 Оперетьове попурі, орх.; 16.50, 20.55 Актуальна гутірка; 17.00 Піхота у боротьбі з поземами; 17.15 Сп. реціталь Льоранда Коваті, барит. у супр. форт.; 17.50 Конечна оборона; 18.00 18.50 Спортові вістки; 18.10 Сметана: „Вельтава" симф. поема, орх.; 18.20 Театр Уяви: „Архитвір Майстра Андрія" на осн. О' Генрі; 18.30 18.55 Програма на завтра; 18.35 Для села: Хл. вістки, Громадське життя; 19.00 „Іменини пані Сесилії", рецитація прози; 19.20 Пісні; 19.35 Вартість людського життя; 19.50 Шопенові рукописи; 20.00 Розр. концерт; у перерві в год. 20.20 Куток карнавалового гумору; 20.45 Вечірні вістки; 21.00 Шопенівський концерт; 21.35 Европ. концерт із Голяндії; 22.40 Сен-Саенс: фантазія з оп. „Самсон і Даліла" пл.; 22.50 Ост. вістки; 23.00 Танк. музика з пл.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ"

Львів, 10 січня 1938 р.

1 кг. масла десер. бльок. без оп.	3·05 зол
1 кг. масла бочков. вид. з опак.	3·10 зол
молоко	18—19 сот
яйця (копа)	6·00—6·10 зол

ОПОВІСТКИ.

ПОДЯКА.

Всім, що взяли участь у похоронах моєї сестри бл. п. Марії Білецької складаємо щиру подяку.

Анна Герматій з родиною.

Стратинщі, 9. І. 1938. 135

Подяка.

Оцим складаємо щиру подяку Всім, що віддали останню послугу нашому найдорожчому Мужеві і Татусеві, бл. п. о. СТЕПАНОВІ ВОНСОВІ, який так несподівано покинув нас. Дякуємо Всеч. о. дек. Грицаєві і всім Всеч. Отцям тернопільського і поблизьких деканатів за те, що взяли участь у похоронних відправах. Також дякуємо Всім, що виголосили прощальні промови над домовиною Покійного, а саме: Всеч. о. Підкарбові та о. Вишницькому, представникові РСУК п. послові Целевичеві, голові Філії „Просвіти" в Тернополі п. дир. І. Брикситові, директорові „Подільському Союзу Кооператив" інж. Олексюкові, делегатові Повітового „Лугу" в Тернополі п. мгр. Маскові, делегатам Чит. „Просвіти" п. О. Кухаревичеві з Цеброва та п. Паскові з Черихова і м'ісцевим представникам Чит. „Просвіта" і Кооперативи „Згода" п. М. Довгополому та п. В. Скульському. Рівнож дякуємо Отцям рим.-кат. обряду — кс. Дзюшівському і кс. Щепановичеві, як також представникам громад. уряду в Ігровиці; щиру подяку складаємо духовій орхестрі з Глубічка Вел. і місцевому хорові під проводом п. І. Мацієвича; Всім місцевим установам, що у такому короткому часі, власним коштом, вибудували гробівець для Покійного і Всім Вп. Громадянам, що брали участь у похоронах. Подяку складаємо тим усім присутнім на цих похоронах товаришам і приятелям Покійного. Також щиро дякуємо за виставлені співчуття Матірному Т-ву „Просвіта" у Львові.

Окрему подяку складаємо Вп. п. д-р Сембаєві за його останню, цілком безоплатну лікарську пом'ч, та наміщць всім тим, що старалися потішити нас у нашому такому великому горі.

Дружина і Діти.

Замість вінця на могилу бл. п. Марії Білецької складає проф. Марта Герматій 10 зол. на інвалідів У. Г. А. — Людмила Герматій жертвує 10 зол. на фонд допомоги українській студ. молоді.

Оголошення. Ділова Комісія „Комітету для відзначування 10-их роковин смерти Головного Отамана Війська У. Н. Р. Симона Петлюри" цим оголошує, що: І. Літературне Жюрі в складі пп. Н. Ходзової, М. Слабінського, В. Сальського та А. Крижанівського, ознайомившись з надісланими на конкурс, оголошений Діловою Комісією в травні 1936 року, літературними творами, присвяченими змальованню ролі Головного Отамана С. Петлюри у визвольній боротьбі 1917—1920 років, визнало, що жаден з них не відповідає умовам конкурсу і тому на літературну нагороду ім. С. Петлюри не заслуговує. II. Жюрі, проте, відзначило п'ятьєм до постаті вождя в повісті „Тільки мет...", надісланій п. Іваном Зубенком. Вважаючи, що повість ця може спричинитись до поглиблення культу Головного Отамана в широких масах українських читачів, Жюрі висловилось за уділення діловою комісією її авторові одноразової безповоротної субсидії в сумі 250 зол. III. Ділова Комісія прихилилась до думки висловленої жюрі і таку субсидію п. І. Зубенкові видати ухвалила. — **Ділова Комісія.** 131

Замість вінка на могилу Вуйка Володимира Устиновича зложили на Рідну Школу зол. 10.— Підгірські з Ковля; на ту саму ціль з цеї самої нагоди зложив п. Бачинський з Ковля зол. 5.—.

Замість цвітів на могилу бл. п. МАРІЇ БІЛЕЦЬКОЇ зложила Конст. Малицька 10 зол. на організаційні цілі Українського Т-ва охорони дітей. 127

НАЙДУТЬ ПРАЦЮ

ФІЛІЯ Т-ва „Просвіта" Копичинці прийме освітного організатора-диригента. Зголошення до 15. І. 1938 р. Неприняті без відповіди. 134 1—1

ШУКАЮТЬ ПРАЦІ

ВДОВИЦЯ по священику працьовита, солідна, скромних вимог, розуміється добре на куховарстві, як і на всіх ділянках домашньої господарки, прийме місце зараз найрадше у самітного священика або папа. Зголошення до Адм'н. „Діла" „Для самітної". 129 1—2

КУПНО - ПРОДАЖ

ВЕЛИКИЙ вибір ручних і фабричних коронок, таблеток поручає Вирібня Фрайліха, Сикстуська 21. 2157 13-0

ФІРАНКОВІ новини швайцарські і краєві, **капи на ліжка.** Фабричні ціни. — **Ванк, пл. Марійська 6.** Жадної філії не маємо. 2223 10-0

НОВА ГАЛЯНТЕРІЯ Евген Будзиновський, **Станиславів,** ратуш, поручає ріжного роду галянтерійні артикули. 2320 10-10

ПРОДАМ оказійно фортепіяни першорядний і піяніно 7⅓, доброї марки на догідних умовинах. Робітня фортепіянів Райковський, Львів, Фридрихів 10. 1839 27-0

ВСІ СПОРТОВЦІ закуповують свое приладдя лещетарське, совгарське і гакікове у відомій зі солідности фірми Спортова Складниця, Львів, Ягайлонська 9, телеф. 234-65. Гурт — детайль. 2724 5-5

ЗАЛІЗНІ ПЕЧІ польські Ватра, чеські Метеор Меркур, оказійно, Рентшер, Легонія 37. 31 1—3

ДО ПРОДАННЯ стара адвокатська канцелярія в повітовім гірськім місті. Пересічний місячний дохід 300 зол. Зголошення до Адміністрації під „1000". 133 1—3

ПІДРУЧНИКИ ЛЕЩЕТАРСЬКІ у великому виборі тільки в книгарні „Міль Книжковий", Баторія 6. 100 1—2

РІЖНІ

ШЛЮБНІ, БАЛЕВІ СМОКІНГОВІ УБРАННЯ, ВИПОЗИЧАЮ, ЛЬВІВ. ПЛ. ТЕОДОРА 4. 2729 5-1

НАУКА

ШКОЛА КРОЮ ЖІНОЧОГО з правом видавання свідоцтв, ведена паризьким моделістом БІНДЕРОМ, дипльомованим у Парижі Дрезді Відні. Професор патронату. Приймає записи — ціни низькі. — Льв'в, Оссолінських 12. 186 1-12

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.